

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

Dziennik polityczny, gospodarczy i literacki.

ROK XVIII.

WTOREK 1 MARCA 1927 ROKU.

Nr. 59.

Przebieg miesięczna Zł. 3.50. Konto czekowe P. K. O. — Warszawa — 61.553.

Cena egzemplarza 20 groszy.

Nota sowiecka do Anglii.

Buńczuczna odpowiedź sowiecka na ostrą notę angielską.

Moskwa, 28.2 — Odpowiedź rządu ZSSR na notę angielską podpisaną przez Litwinowa, została doręczona angielskiemu chargé d'affaires w Moskwie Ptersowi.

Nota wskazuje, iż czynione niejednokrotnie w ciągu 3 i pół roku rządowi ZSSR zarzuty przez rząd angielski od czasu podpisania układu 1921 r. z powodu rzekomego pogwałcenia tego układu ani razu nie były uzasadnione jakimikolwiek konkretnymi faktami. Jedynie w 1924 r. rząd angielski niefortunnie usiłował poprzeć oskarżenie powołaniem się na t. zw. list Zinowiewa. Odrzucone wtedy przez rząd angielski propozycji rządu ZSSR o przekazaniu sprawy antyententezności temu jakikolwiek ekspertyzie nie mogło być inaczej zrozumiane, jak cofnięcie przez rząd angielski oskarżenia, wysuniętego na podstawie fałszywego dokumentu.

Z powodu wskazanych w nocie angielskiej faktów publicznych wystąpień działaczy sowieckich wewnątrz państwa sowieckiego i artykułów prasy sowieckiej należy podkreślić, iż między ZSSR i Wielką Brytanią nie ma żadnych umów, któreby ograniczały swobodę słowa i druku wewnątrz kraju obywateli państwa. Sprzeczanie do sfery układu 1923 r. albo 1921 faktów wystąpień w granicach ZSSR niektórych polityków jest samowolnym rozszerzeniem ram tych układów.

W dalszym ciągu nota podaje szereg faktów w wystąpieniach szeregu członków rządu angielskiego jak to Birkenheada, Churchilla, Austina Hoora, Evansa przeciwko ZSSR, podkreślając, iż enuncjacja prasy sowieckiej ani też wystąpienia działaczy sowieckich nie można porównać z wystąpieniami prasy konserwatywnej angielskiej pod adresem ZSSR.

Anormalność anglosowieckich stosunków jest rezultatem tego, iż rząd angielski świadomie odiega od powszechnie przyjętych międzynarodowych norm, zwyczajów i elementarnych form przyzwoitości, czyniąc perio dycznie pod adresem ZSSR oskarżenia goło słowne, odnawiając rzeczowego rozpatrzania tych zarzutów i uchyłając się od uregulowania wzajemnych pretensyj, jednocześnie pozwała sobie przemawiać pod adresem ZSSR tonem groźby ignorując sowiecką konstytucję, uśmiał ją o zamiast prawowitego rządu ZSSR, mówi o partyjnych lub też między innymi organizacjach. Ta anormalność stosunków osiągnęła wyraz w tem, iż rząd angielski pozwolił sobie w nocie na niesłychany i niemający precedensu ton w stosunku do komisarza ludowego Cziczerina.

Stale nęskowania rządu angielskiego zupełnego pominięcia lub ignorowania faktu ustalenia normalnych stosunków dyplomatycznych oraz też niedawne rewelacje o spiskowaniu poszczególnych członków rządu angielskiego z b. carskimi dyplomatami i przedstawicielami kontrowaheli, pracujący mi na korzyść powtórną interwencji, nie pozwalając społeczeństwu ZSSR zapomnieć o roli, którą Anglia odegrała podczas pierwszej interwencji. Groźby zupełnego zerwania stosunków nie mogą zastraszyć kogokolwiek w ZSSR.

Jeżeli obecny rząd angielski przypuszcza, że zerwanie anglosowieckich stosunków handlowych oraz innych będzie korzystnym dla rządu angielskiego i sprawy powszechnego

nego pokoju, to rząd angielski w takim razie przyjmie na siebie całkowitą odpowiedzialność za mogące wyniknąć z tego konsekwencje. Rząd ZSSR potwierdził oświadczenie Krasina o gotowości usunąć wszelkich nieporozumień między obydwoma państwami i ustalenia między nimi normalnych stosunków. Rząd ZSSR oświadcza o niezmiennym szczerzej chęci kontynuować i nadal swoją pokojową politykę i szerzej powita wszelkie kroki rządu angielskiego w kierunku utrwalenia pokoju.

PRASA ANGLIJSKA O NOCIE SOWIECKIEJ.

Londyn, 28.2 (PAT) Odpowiedź sowiecka na notę rządu brytyjskiego otrzymana tu w

kolejny tygodnia nie zrobila wielkiego wrażenia.

„Times” pisze co następuje: Rząd nieczynie najlepiej, jeżeli pominię te odpowiedzi całkowitem milczeniem. Nota przedstawia fakty w świadomości fałszywym ujęciu, przekreśla intencje angielskich mężów stanu i w wygodny dla siebie sposób interpretuje ducha prawa międzynarodowego, podkreślając rzekome pacyfistyczne nastroje i działalność sowiektów. Na wszystkie tego rodzaju wystąpienia dał już w swoich przemówieniach odpowiedź Chamberlaina, posługując się znanymi faktami.

„Morning Post” pisze, iż rząd angielski może zrzucić z siebie odpowiedzialność za działalność agencji, które zatrudnia, jednakże nie

zmieni to faktu, że instytucje te pozostają w organizacyjnym związku z Sowietami, na co wskazuje wyraźnie przypadkowo wykryty list Zinowiewa do komunistów angielskich, podkreślony w pamiętnym przemówieniu Mac Donalda.

„Daily Chronicle” pisze między innymi: No ta rządu brytyjskiego miała na celu wykazanie rządowi sowieckiemu jego lojalnej akcji przeciwko interesom brytyjskim w Chinach, czemu rząd sowiecki nie przeżył w swojej nocie. Rząd sowiecki nie mógłby zaprzeczyć prawdziwości tych zarzutów, jak również nie mógłby przeciwstawić im zarzutów niełojalności Wielkiej Brytanii względem Sowietów. Rząd brytyjski nigdy nie uprawiał zagranicą polityki antysowieckiej tak, jak rząd sowiecki uprawia ją przeciwko Anglii na terenie Chin. Wielka Brytania nie wchodziła w żadne sojusze zmierzające przeciwko Wielkiej Brytanii przez międzynarodowe organizacje komunistyczne.

„Daily Chronicle” jak i wszystkie dzienniki liberalnie widziałyby z zadowoleniem zadane nieczynie przez Sowietów życzenie, zawartym w nocie sowieckiej. Dziennik kończy uwagę, że emisariusze sowieccy w swoich posunięciach zadają kłopot wywołom zawartym w nocie sowieckiej.

Londyn, 28.2 (PAT) Chamberlain oświadczył w izbie gmin, iż rząd angielski nie zamierza udzielić żadnej odpowiedzi na notę sowiecką.

ANGLIA ZERWIE STOSUNKI DYPLMATYCZNE.

Londyn, 28.2 (AW) Odpowiedź Litwinowa na notę angielską wywołała w Anglii ze względu na swój ostry ton wielkie wzburzenie. „Daily Mail” wydała nader wyjątkowy dodatek z treścią odpowiedzi rządu sowieckiego oraz z żądaniem zerwania wszelkich stosunków dyplomatycznych i handlowych.

Angielski minister handlu sir Leaver oświadczył wobec przedstawicieli prasy, iż niezależnie od zerwania stosunków handlowych z Sowietami Anglia musi przedsięwziąć wszelkie środki przeciwko rozwijającemu się komunizmowi i w Anglii.

Śmierć posł. Zofii Sokolniczek

Poznań, 28.2 (Tel. w.) Wczoraj w południe zmarła tu posł. Zofia Sokolniczek, członkini Klubu Zw. L. N., znana działaczka narodowa. Pogrzeb zmarłej posłanki odbędzie się w czwartek przed południem z kościoła farnego w Poznaniu.

Wyrok na fałszerzy testamentu

Przemysł, 28.2 (AW) Dzisiaj o godzinie 10 przed południem zapadł wyrok w sprawie fałszowania testamentu skazujący Andrzeja Niedzdrogę i Henryka Boberskiego na 2 lata ciężkiego więzienia, Franciszka Wiesnera na 15 miesięcy ciężkiego więzienia, Inżyniera Konopkę, Tyszkowskiego i Morawskiego uwolniono. Niedzdrogę i Wiesnera wi zaliczono czas przebywania w areszcie śledczym, czego nie przyznał sąd Boberskiemu, za to, że ukrywał się przed aresztowaniem.

REAKTYWOWANIA P. MORAWSKIEGO

Warszawa, 28.2 (AW) W Ministerstwie spraw zagranicznych rozważana jest możliwość reaktywowania b. podsekretarza stanu M. S. Z. p. Kajetana Dzierżykraj Morawskiego b. kierownika Ministerstwa spraw zagranicznych w ostatnim przedwojennym gabinecie Włosa.

P. Morawski objąłby ewentualnie stanowisko posła polskiego w Berlinie.

Rozłam w obozie „sanacyjnym”?

JEDEN KIERUNEK LIBERALNO-MASONSKI, DRUGI FASZYSTOWSKI.

Warszawa, 28.2 (AW) Dzisiejsze „ABC” zamieszcza dłuższy artykuł, którego autor stara się dowiedzieć, że w łonie obecnego obozu sanacyjnego zarysowały się dwa wyraźne kierunki. Do takiej konkluzji skłania autora sprostowanie dwu znamienitych faktów, tj. oświadczenia rządowego, że „Głos Prawdy” nie jest wyrazem poglądów prezydium Rady ministrów oraz okoliczność konfliktu odezwy polskiej Ligi obrony człowieka i obywatela.

W obozie sanacyjnym zdaniem autora istnieją dwa kierunki liberalno-masoński reprezentowany przez posła Śmiarowskiego, Thugutta, Struga i t. d. o zdecydowanym kierunku antyfaszystowskim oraz lewicowo-faszystowski pod przewodnictwem pułk. Ignacego Matuszewskiego, pisującego pod pseudo nimem Ogiński.

Pułk. Matuszewski był jak wiadomo atache wojskowym w Rzymie i miał możność na miejscu zapoznać się z metodami faszystyzmu.

Rozbudowa portu Gdańskiego

NAJWAŻNIEJSZYM ZAGADNIENIEM DLA W. MIASTA.

Gdańsk, 28.2 (PAT) Komisarz generalny Rzeczypospolitej, p. minister Strassburger przed wyjazdem do Gdyni oświadczył przed stawieli „Bałtyckie Pressen”, że ma nadzieję, iż uda mu się uregulować ostatecznie sprawę finansów wolnego miasta na podstawie zawartych już układów, lub też układów, które mają być zawarte.

Minister Strassburger wyraził nadzieję, że Gdańsk dojdzie do porozumienia z komisją

odszkodowań.

Najważniejszym punktem z pośród spraw gdańskich, znajdujących się na porządku dziennym obrad rady Ligi Narodów jest, zdaniem komisarza Strassburgera, sprawa rozbudowy portu w Gdańsku, który w obecnym swoim stanie nie czyni żadnej wyrównań wymaganiom gospodarczym Polski i Gdańska.

Kaszubi bronią się przed wywłaszczeniem.

PROJEKT WYWŁASZCZENIA PRYWATNEJ WŁASNOŚCI DOGODNEJ DLA AGITACJI NIEMIECKIEJ.

Gdynia, 28.2 (AW) Na wien protestacyjny Nadmorskiego Związku Gospodarczego przyjęta została rezolucja, stwierdzająca, iż Nadmorski Związek Gospodarczy przedstawia się projektem rozporządzenia wywłaszczenia gruntu na cele przemysłowych i handlowych przedsiębiorstw prywatnych.

Jest to złamanie rezolucji pokrzywdzonych ludności miejscowej na rzecz prywatnych interesów gospodarczych.

Rezolucja stwierdza, iż ludność nadmorska zawsze gotowa jest ponieść ofiary na cel ogólnopolskie i społeczne natomiast stanowczo bronić się będzie przeciwko wywłaszczeniu sprzeciwiającemu się konstytucji i rozszerzeniu praw własności prywatnej. Byłoby to dawanie najmłodniejszej broni w ręce agitacji niemieckiej, szerzącej się w ostatnich czasach zastraszając na terenie Gdyni.

Sprawa gen. Zagórskiego

Warszawa, 28.2 (Tel. w.) Akt oskarżenia w sprawie gen. Zagórskiego został ukończony i zarzuca mu przekroczenie budżetowe to znaczy, że gen. Zagórski nie dysponował finansami na lotnictwo tak, jak to przewidywał budżet.

Również śledztwo w sprawie generała Żymirskiego zostało zakończono. Prokurator wojskowy przystępuje do wygotowania aktu oskarżenia. Generał Żymirski jest obwiniony o nadużycia przy zakupach dokonywanych przez podległy mu departament.

Wycieczka Polaków z Ameryki do Krakowa.

Kraków, 28.2 (PAT) W połowie maja r. b. przyjeżdżą tu wielką wycieczkę Polaków z Ameryki, która wyjadzie z Nowego Jorku w kwietniu.

Wzajemnie koszt 400 osób. Wycieczka zabawi w Krakowie tydzień i zwróci się stamtąd do Włocławka, poczem wyjadzie do Zakopanego. W związku z tą wycieczką zaciągnę się konflikt obywatelski w Krakowie, złożony z leżnego grona osób.

Kino OAZA w Sosnowcu.

Od poniedziałku i dni następne

„ZIGANO“

dramat sensacyjno-salony w 12 częściach.

Z HARRY PEELEM.

Parlamentarzyści polscy w Reims.

W mieście zniszczonem przez barbarzyńców niemieckich.

Paryż, 27.2 (PAT) — Delegacja parlamentarzystów polskich opuściła Verdun wczoraj o godz. 8-ej rano, udając się w towarzystwie deputowanych Capgras, Simon i Reynaud na zwiedzenie pól bitew w Argonach i Szampanii.

O godz. 2-ej popołudniu wycieczka przybyła do Reims, gdzie była podejmowana śniadaniem przez zarząd miasta. W śniadaniu temi wzięli udział członkowie rady miejskiej, prefekt Langeron, miejscowi deputowani Bertrand de Mun, Marcel Deat, Gaston Poittevin, Marchandau, pełniący równocześnie obowiązki mera, oraz deputowani departamentu Aveyron Jean Molinie.

Pierwszy zabrał głos deputowany i mer Marchandau, wznosząc toast na cześć kolegów z parlamentu polskiego i podkreślając ścisłą solidarność pomiędzy deputowanymi francuskimi i polskimi w dziele pokoju i pojednania narodów. Prefekt Langeron mówił o uczuciach, jakie żywi Reims wobec Polski, stwierdzając przytem, że uczucia te podziela cała Francja. W końcu mówca złożył hołd robotnikom polskim we Francji, którzy oddali wielkie usługi rolnictwu francuskiemu.

Następny mówca deputowany Capgras nakreślił obraz działalności grupy parlamentarnej francusko-polskiej na polu badania zagadnień, interesujących obu narody, zwracając uwagę na osiągnięte już wyniki w walce z wrogią kampanją, usiłującą zerwać ścisły związek między Francją a Polską; przykładem tej owocnej działalności jest wspólny wysiłek obu grup parlamentarnych, którym udało się z powodzeniem stłumić tendencje pogłoski, rozsiewane przez prasę niemiecką po kongresie radykałów socjalnych w Bordeaux.

Ze strony polskiej zabrał głos poseł Marylski, składając hołd bohaterskiej postawie ludności m. Reims w czasie wojny i wyrażając oburzenie z powodu barbarzyńskiej działalności artylerji niemieckiej, która w tak straszny sposób uszkodziła wspaniałą katedrę, ten klejnot sztuki. W zakończeniu poseł Marylski wznosił toast na cześć m. Reims, które tyle wycierpiało, i jego bohaterskiej ludności.

Senator Nowak wyraził podziw dla wspaniałego gmachu katedry, będącego unikatem pod względem architektonicznym i zaznaczył, że Polska, wystawiona w czasie wielkiej wojny na straszne cierpienia i zniszczenia, z bólem śledziła wiadomości, donoszące o bombardowaniu katedry w Reims, której losami interesowała się nie mniej żywo, niż losami swoich własnych zabytków.

Ostatni przemawiał senator Kiniorski, wyrażając podziękowanie mówcom francuskim za uczucia, wyrażone wobec Polski i narodu polskiego oraz wznosząc toast na cześć Francji, wiecznej przyjaciółki Polski.

Po śniadaniu parlamentarzyści polscy zwiedzili katedrę i kościół St. Remy, który również bardzo ucierpiał od bombardowania. Architekt miejski udzielał wyjaśnień o dokonanych już pracach nad odbudową tych kościołów. Następnie wycieczka zwiedziła wielkie piwnice win szampańskich. Przez delegację polską, prowadzoną przez deputowanego Bertranda de Muna, złożyła wizytę kardynał Lucon. Odpowiadając na przemówienie senatora Kiniorskiego, który powitał go w imieniu towarzyszących kolegów, kardynał Lucon wygłosił gorące przemówienie, w którym wspominał o strasznych chwilach, przeżytych podczas wojny w Reims, gdzie na 14 tysięcy domów zaledwie 14 zostało przed bombardowaniem. Z wzru-

szeniem przypomniał kardynał telegram protestacyjny, otrzymany od pól polskich w chwili, gdy stał się wiadomym ten akt barbarzyństwa niemieckiego. W końcu kardynał Lucon wyraził życzenia wielkości i pomyślności dla Polski w jej nowym istnieniu, a przede wszystkim życzenia długiego pokoju i uniknięcia okropności wojny.

Senator Kiniorski podziękował kardynałowi za wyrażone wobec Polski uczucia i wręczył mu ofiarę na odbudowę katedry.

Wieczorem odbył się obiad, wydany przez Izbę Handlową i Syndykat producentów win szampańskich. Prezes Izby Handlowej E. Charbonneaux, toastując na pomyślność narodu polskiego i jego promienną przyszłość oraz na długą i wierną przyjaźń obu narodów, wznosił zdrowie Prezydenta Mościckiego. Senator Kiniorski zaś wznosił kielich na zdrowie prezydenta Doumergue'a.

Następnie przemawiał deputowany Bertrand de Mun, prezes Syndykatu producentów win szampańskich, oświadczając, iż sprawa Francji jest sprawą Polski, a o ba kraje mają wspólne obawy. Serca Francuzów pozostaną zawsze związane z sercami Polaków.

Posel Gościelki, podkreśliwszy wielką ofiarność i poświęcenie m. Reims, mówił

o obecnych i przyszłych stosunkach handlowych między Francją a Polską i wyraził życzenie, aby rozwijały się one jeszcze bardziej, tak iżby oba narody były związane nie tylko węzłami politycznymi, lecz także i ścisłymi węzłami gospodarczymi. Polska pragnie pokoju, opartego na sprawiedliwości i prawie, a nie na panowaniu i sile. Rozwój współpracy francusko-polskiej przyczyni się do ustalenia pokoju, opartego na wspomnianych wyżej zasadach. Mowę swą zakończył poseł Gościeki toastem na cześć współpracy polsko-francuskiej.

Gorące przemówienie wygłosił również deputowany Capgras.

Po obiedzie parlamentarzyści polscy w towarzystwie deputowanych Capgras, Reynaud, Simon i Molinie odjechali do Paryża, dokąd przybyli o północy. Powitani na dworcu przez ambasadora Chłapowskiego wraz z personelem Ambasady, radcą handlowego Węławowicza, radcą Lasockiego, attache wojskowego płk. Kleberga, licznych dziennikarzy polskich deputowanego Locquin, przewodniczącego grupy parlamentarnej francusko-polskiej, który w gorących słowach powitał parlamentarzystów polskich, następnie przez deputowanych: Evain, le Corbeillier, sen. Cuminal i innych.

Niemiecka wojna gospodarcza polsko-niemiecka.

RZĄD NIEMIECKI NIE CHCE POROZUMIENIA Z POLSKĄ.

Berlin, 28.2 (Tel. wł.) — Z kół poinformowanych donosi „Montag Morgen”, że narady posła Rauschera w berlińskich kółach urzędowych zakończyły się wynikiem negatywnym.

Rząd niemiecki narazie nie podejmuje ze swej strony inicjatywy w kierunku likwidacji wojny celnej oraz wznowienia rokowań gospodarczych z Polską.

Dziennik zaznacza, że informacja posła Rauschera, dotyczące stanowiska Rządu

polskiego, przekonać miały koła berlińskie o bezcelowości podejmowania jakichkolwiek prób porozumienia.

Mimo wszystko liczą się z tem że w Genewie dojdzie między Stresemannem a ministrem Zaleskim do bezpośrednich narad, któreby mogły zmienić ewentualnie obecną sytuację.

Posel Rauscher wyjeżdża we wtorek do Warszawy.

STANOWISKO KÓŁ GOSPODARCZYCH NIEMIECKICH.

Berlin, 28.2 (Tel. wł.) — „Die Welt am Montag” dowiaduje się, że wpływowe koła gospodarcze niemieckie wywierają obecnie silny nacisk w kierunku wznowienia rokowań gospodarczych z Polską.

Jest to, jak zaznacza dziennik, tembardziej zrozumiałe, ponieważ związek przez myśl niemieckiego Rzeszy sprzeciwia się od samego początku zerwania roko-

wań z Polską.

Niemieckie koła gospodarcze wyrażają również zdumienie z tego powodu, że w chwili zerwania rokowań gospodarczych z Polską nie pytają zupełnie o zdanie najważniejszego i najbardziej w zawarcie traktatu gospodarczego zainteresowanych czynnika jakim jest ministerjum gosparki Rzeszy.

Wielki spisek bolszewicki na Węgrzech.

Budapeszt, 28.2 (PAT) — Policja wykryła wielki spisek bolszewicki, obejmujący Budapeszt i inne duże miasta węgierskie. Na czele spisku stał Zoltan Szanto, bart Beela Szanto, komisarza wojskowego za czasów dyktatury sowieckiej na Węgrzech i najbliższy współpracownik szefa węgierskiej „Czeka” w r. 1919 r. Szamuely'ego.

Zoltan Szanto został aresztowany na jednej ze stacji pogranicznych w chwili, gdy usiłował zbiec zagranicę. Inni agitolary, zatrzymani przez policję, zeznali, iż mieli z Moskwy polecenie rozdawania pieniędzy w celach propagandy i założenia drukarni bolszewickiej w pobliżu Budapesztu. Dotychczas aresztowano 50 osób.

WALKI O SZANGHAJ.

WOJSKA ANGIELSKIE OBSADZIŁY MIASTO.

Pekin, 28.2 (A. W.) — Donoszą tu z Szanghaju iż do portu przybyły trzy nowe eskadry angielskie dowodzone przez gen. Duncana. Jednocześnie przybyło 2.000 żołnierzy, którzy zostali wysadzeni w porcie. Wojska angielskie z portu wyruszyły tegoż dnia wieczorem, przekraczając granicę koncesji cudzoziemskich i zajmując centrum handlowe miasta, zamieszkałe przez najbogatszą ludność chińską. Dowództwo angielskie krok swój tłumaczy koniecznością obrony tej ludności przed ewentualnym rabunkiem wojsk chińskich.

NIEPOROZUMIENIA WŚRÓD OBRONCÓW SZANGHAJU.

Pekin, 28.2 (AW) Starcia pomiędzy wojskami Sun-Czuan-Pana a Czang-Czu-Czan przybierają coraz bardziej niepokojące rozmiary. Dowódcy obu armij stara się zapobiec incydentom.

Będzie prawdopodobnie wyznaczona linia demarkacyjna na wewnątrz miasta pomiędzy obozami.

AKCJA MARSZ. CZANG-TSO-LINA.

Pekin, 28.2 (AW) W związku z groźbą dla Szanghaju położeniem wobec zbliżających się sił chińskich oddziałów kantoniejskich marszałek Czang-Tso-Lin dla odciążenia części sił kantoniejskich rozpoczął ofensywę w Chinach północnych.

Akcja ta rozwija się obecnie z powodzeniem.

Przedłużenie zakazu wywozu zboża.

Warszawa, 28.2 (AW) Komitet ekonomiczny Rady ministrów uchwalił przedłużenie mocy obowiązującej rozporządzenia Rady ministrów o opłatach wywozowych od zboża. Opłaty te będą obowiązywać przez cały miesiąc marzec.

W tym okresie Rada ministrów rozstrzyga, się czy utrzymanie tego rozporządzenia będzie miało gospodarce uzasadnienie. W pierwszym rzędzie chodzi o zapewnienie podaży na rynku krajowym jak i też położenie tamy przeciwko zbyt forsownemu wywozowi zboża zagranicę.

Zuchwały napad w Bielsku.

Bielsko, 28.2 (AW) Na inkasenta interesującej firmy Neumann dokonano w dniu dzisiejszym w biały dzień zuchwałego napadu. Jakis nieznanany osobnik rzucił się na wracającego od klientów inkasenta Riecha i wyrwał mu torbę z pieniędzmi, która zawierała około 10 tys. złotych położywszy go poprzednio ciężkim uderzeniem w twarz.

Zarządzony pospół przez przechodniów i policję nie dał narazie żadnego rezultatu.

17-ty dzień ciągnięcia loterii państwowej.

W 17-tym dniu ciągnięcia 14 loterii państwowej wygrane padły:

15.000 zł. —	14610, 75071, 75404.
10.000 zł. —	6621, 57854.
3.000 zł. —	42097, 46052.
2.000 zł. —	27759, 32250, 35281, 41386, 42222, 68200, 70384.
1.000 zł. —	4282, 7584, 8164, 26072, 59173, 61065, 65941, 73569.

Wykaz stawek oraz mniejszych wygranych jest do przejrzania bezpłatnie w kolekturze Józefa Hławskiego, 3-go Maja 23, tel. 2-24. 934

NOWE PROPOZYCJE NIEMIECKIE.

Warszawa, 28.2 (AW) Posel niemiecki Rauscher wraca do Warszawy we środę. Nie jest wykluczone, że posel Rauscher przedstawi ministrowi Zaleskiemu nowe propozycje w przedmiocie podjęcia rokowań handlowych.

Pertraktacje te będą kontynuowane w Genewie, gdzie minister Zaleski zetknie się ze Stresemannem.

CHOROBA DYR. JACKOWSKIEGO

Warszawa, 28.2 (AW) Choroba dyrektora departamentu politycznego M. S. Z. Jackowskiego przedłuża się o półtora miesiąca według ostatecznego orzeczenia lekarzy.

Skutkiem niezdolności do służby ulegnie również zwolce obsada stanowiska posła polskiego w Hadze aż do czasu wyzdrowienia p. Jackowskiego, który udaje się na południe.

O przeniesienie zwłok syna Napoleona.

Paryż, 28.2 (PAT) — „L'Intransigeant” ogłasza artykuł, w którym domaga się, aby zwłoki syna Napoleona I księcia Reichstadtu, spoczywające w krypcie katedralnej w Wiedniu, przeniesione zostały do Paryża, gdzie powinny być złożone obok zwłok Napoleona I. Dziennik proponuje poczynienie u rządu austriackiego odpowiednich kroków w tej sprawie.

Wiadomości ze stolicy.

ŚLUB - WIDOWISKO. W kaplicy kościoła narodowego przy ul. Płockiej na Woli odbył się ślub Władysława Misiery i Pelagji Góreckiej. Pierwszego takiego ślubu w Warszawie udzielił „proboszcz” parafji kościoła narodowego w Warszawie M. Piechocki. W kaplicy i na podwórzu zgromadziło się około 1000 osób, które asystowały przy tej uroczystości.

UNIwersytet warszawski Wobec strajku. Na tle walki o opłaty egzaminacyjne na uniwersytecie warszawskim nastąpił silny rozłam między młodzieżą lewicową a centro-prawicową. Młodzież komunistyczna i lewicowa proponuje rozpoczęcie z dniem 1 marca strajku akademickiego na znak protestu przeciwko opłatom egzaminacyjnym. Zarząd ten może spowodować zaburzenia na wszechniczy, a w konsekwencji nawet zamknięcie uniwersytetu.

W Wilnie i w Kownie.

Ostatnie przemówienie programowe premiera litewskiego p. Waldemara przypina znów sprawę nieuregulowanych dotąd stosunków polsko-litewskich. Przypomnienie to nastąpiło w formie i okolicznościach takich, że nie pozostawia żadnych dwuznaczników co do intencji obecnego rządu litewskiego wobec Polski.

Nie się tu narazie nie zmieniło.

Jak wszyscy jego poprzednicy, premier Waldemaras, jak Don Kichot wiatraki, atakuje swą dziecianną kopją górę zamkową w Wilnie i chce, by Polska oddała Litwie Wilno i Grodno. Bez żadnej rekompensaty — dodaje dobroduszenie i tak uzasadnia tę propozycję dla Litwy:

Polacy na tem niebyli stracili, te dwa miasta są im potrzebne przede wszystkim jako punkty strategiczne. Bronią one — jak pokazał r. 1920 — dostępu do Warszawy. Lecz przy neutralizacji z poważnymi gwarancjami międzynarodowymi, niebezpieczeństwo to znika, a przynajmniej maleje. Materialnie Polacy na tem wygraliby tylko, gdyż mogliby znacznie zmniejszyć wydatki na obronę, która ich rujnuje. Wszelkie zaś inne okoliczności przemawiają za oddaniem Wilna i Grodna Litwie.

I niechże tu ktoś nie uwierzy, że w interesie Polski leży oddanie Litwie całej polaci polskiego kraju! Ale p. Waldemaras jest nie tylko wspaniałomyślnym, ale i pobłażliwym. Wprawdzie Wileńszczyznę uważa za kraj litewski i przez Litwinów zamieszkanym, był jednak łaskawo uznać, że „Polacy mają tam prócz strategicznych również b. ważne dla nich interesy narodowe, chociaż mniejsze niż np. Szwedzi we Finlandji”, które „można zawsze obronić innymi sposobami”.

O możliwości rokowań z Polską premier litewski złożył oświadczenie, z którego wynika, że zanim do rokowań tych mogłoby dojść, wprzód z politycznych głów litewskich musiałyby zniknąć... kielbiki wileńskie. Rzecz bowiem p. Waldemaras:

Nadejdzie chwila, gdy nad starą twierdzą Gedymina powiewać będzie flaga niepodległej Litwy. Przygotowując się do tego dziś, nie opuszczaj żadnej okazji, która doprowadzić nas może do ostatecznego celu i dlatego, jeżeli będzie trzeba, nie będziemy unikać pertraktacji z Polską, o ile te pertraktacje dotyczyć będą spraw związanych z realizacją naszego programu.

W związku z powyższym programem „zbliżenia litewsko-polskiego” określił premier litewski stosunek Litwy do państw bałtyckich, oświadczając, że

Litwa nie może zawrzeć unji z Łotwą i Estonją, dopóki nie będzie uregulowana sprawa z Polakami, gdyż w przeciwnym razie towary litewskie mogłyby bez cla przenikać do Łotwy, a stamtąd z clem do Polski i naodwrot.

Nie byłyby powyższe wywody p. Waldemara interesujące, jako odgrzewanie haseł i utopii, obowiązujących w Kownie od powstania państewka litewskiego, gdyby deklaracja premiera litewskiego nie zbiegła się z pogrzebem działacza litewskiego w Wilnie, s. p. dra Basanowicza. Pogrzeb ten został zaaranżowany jako wielka manifestacja polsko-litewskiego zbliżenia. Dopuszczono gościnnie liczną delegację kowieńską do Wilna, podejmowano ją uroczysto wygłoszono liczne mowy, urządzono się wzajemnie wielkim sentymentem i ze wzruszeniem spoglądano, jak nad trumną działacza litewskiego powiewały obok siebie dwie flagi państwowe: polska i litewska. Scena była istotnie wzruszająca i zdawało się arazemem tej uroczystości z pod znaku federacyjnego, że na tej drodze ziści się polsko-litewskie pojednanie.

P. Waldemaras przebudził gromkie marzycieli w sposób nader drastyczny, zwłaszcza że oświadczeniu jego towarzyszyły aresztowania w szkołach polskich na Litwie i zawieszenie działalności polskiego towarzystwa kulturalnego „Pocho dnia”. Nauka stąd płynie, że w polityce potrzebna jest pewna trzeźwość, której braku przy ocenie znaczenia manifestacji nwid grobem śp. Basanowicza.

Nie wolno jednak na tej podstawie wnioskować, że nie należy objawiać szczerych uczuć polskich wobec Litwy. Uczucia te tkwią w polskiej duszy głęboko, zasiane przez Unję Lubelską i wielowiekową tradycję. Jakże niską i małą jest sztuczna nienawiść do Polski, szczipiona przez stojących na żółdnie niemiecko-holenderskich polityków litewskich.

Stosunek Polski do Litwy jest jasny i niedwuznaczny. Poza sztuczną przegrodą, jaką nienawiść i zła wola chce stworzyć z polskiego Wilna, nie nas nie dzieli,

a sztuczne przegrody prędzej czy później w ngłę się rozwijają. Bo ponad Don-Kichoterję p. Waldemara, ponad skuteczność doraźnych interesów niemiecko-sowieckich — silniejszym jest duch Unji Lubelskiej, żywotny w duszach polskiej i litewskiej, który z czasem doprowadzi do opamiętania Litwy i do zgody litewsko-polskiej.

Czas w tym sensie pracuje na rzecz zbliżenia. Nie trzeba się spieszyć i nie można zbyt nerwowo zdradzać pospiechu. Trzeba zachować spokój i godność narodu, który odczuwa swoją przewagę w tej dziedzinie.

Dlatego dysproporcja między manifestacją na pogrzebie śp. Basanowicza w Wilnie a oświadczeniem p. Waldemara w Kownie niktogo nie powinna dziwić i wyprzewadzać z równowagi.

M. P.

Lloyd George skompromitowany.

ZARZUCONO MU PUBLICZNIE HANDEL TYTUŁAMI I ZASZCZYTAMI.

Sprawa koncepcji tytuliowej dla rabina w Rymanowie, o którą ubiegał się gorliwie sekretarz przyboczny Lloyd George'a, zruła pewne światło na osobę tego polityka, który tyle Polsce zaszkodził. Ciekawym więc będzie podać, jak sam społeczeństwo angielskie rozstrząsało się do osoby L. George'a, przyczem objaw ten jest widoczny nie tylko w obozie jego angielskich przeciwników, ale w jego własnej partii.

Rzadko który premier angielski mógł się poszczycić takimi sukcesami, jak p. Lloyd George, ale zarazem rzadko który spoglądał na tak gruntośnie pogrzebanie w opinii jak on. Okazuje się bowiem, że karjera jego była grubo połączona hojnymi darami różnych bogactw wojennych, którym odwieczał się wyniesieniem ich do godności szlacheckich. W ten sposób utworzył się kilkunastomilionowy fundusz, który formułę był na czele partii liberalnej, którego jednak L. George nie wypuścił z ręki i nie pozwolił tykać władzom partyjnym, uważając fundusz ten za swój osobisty. Na tem tle istniały w obozie liberalnym od lat całych stałe tarcia, które m. in. doprowadziły do rezygnacji lorda Asquitha z kierownictwa partji.

Ogromne zaanbarasowanie w grupie przyjaciół tego polityka wywołał ogłoszony w tych dniach list lorda Rosebery'ego, który w sprawie funduszu stawiał następujące dyskretnie pytania: jaka jest wysokość tego funduszu, w jaki sposób powstał i jakie jest jego źródło? Lord Rosebery, stary, doświadczony polityk, były premier konserwatywny z lat dziewięćdziesiątych, który wycofał się ze względu na sędziwy wiek z polityki, jednak zażywa wielkiego poważania we wszystkich kółach politycznych, określa blizę swoje pytania. Z pewnością powiada on, źródłem funduszu nie mogą być prywatne środki Lloyd George'a: pochodzi on skądinąd. Lecz skąd? Zapewne nie ze sprzedaży tytułów, nadawanych przez króla. Gdyby tak rzeczywiście było, to najgorsze czasy korupcji politycznej zblądłyby wobec tego. Zastanawia jednak lorda fakt, że wielu wyraża się tak: handel niezem niezwykłym, a przecież w takich transakcjach mieszaliby się „prostytucja prerogatyw królewskich”, która doprowadziłyby musiała do ruiny konstytucji angielskiej. W tych sprawach nie powinny istnieć żadne wątpliwości, dlatego

lord Rosebery ostro wyraża się w kwestji, czy którykolwiek z licznie nadanych tytułów powstał w drodze sprzedaży.

Lord otrzymał bardzo enigmatyczną i wykrętną odpowiedź. Nie można było bowiem prześledzić zupełnie sprawy, gdyż Rosebery jest zbyt poważną osobistością. Ofiaruje oświadczenie, ogłoszone przez kancelarię Lloyd George'a, brzmi następująco:

Nie uważamy za konieczne ani pożądaną, w obecnym momencie komentować list lorda Rosebery'ego i zadowalamy się twierdzeniem, że fundusz kontrolowany przez Mr. L. George'a stworzony został w sposób niezgodny z niezem od sposobu powstania funduszu partji konserwatywnej lub liberalnej przed utworzeniem koalicyi i że w zupełności poświadczony był uprawnionym cennym partycypum.

Trochę się bęła światła metody nadawania tytułów szlacheckich przez Lloyd George'a. Jest tajemnicą polityczną, że za czasów jego premierostwa handel zaszczytami kwitł w najlepsze. Swego czasu Duke of Northumberland odzłonił w izbie lordów rąbek tej tajemnicy, dalsze rewelacje ukazywały się w szeregu pism, jak m. in. w poważnym organie konserwatywnym „Morning Post”. Niejakś Mr. Shaw i pastor Jones „robili w tytułach”, napielając, niewątpliwie za wiedzą Lloyd George'a, jego szkatule grubemi sumami. Istniała cała skala opłat za zaszczyty: tyle za szlachectwo, tyle za baronstwo, tyle za parostwo. Zdało w niektórych wypadkach kolosalnych sum. Ke. Northumberland m. eytował list, w którym adresatowi ofiarowano tytuł za złożenie 40 tysięcy funtów (około jeden i trzy czwarte mil. złotych).

Zlezwawianie powyżej wspomnianych „komisjonerów” nie zdołało zatrzeć wrażenia, jakie wywołały powyższe rewelacje. Raz na zawsze ustaliło się w niezłomem społeczeństwie angielskiem przekonanie, że Lloyd George jest człowiekiem bez skrupułów, który nie można obdarzać najmniejszym zaufaniem. Nie pomogą mu obmyć się z zarzutów również sofistyczne i wymijające argumenty b. min. i sekretarza gen. partji liberalnej Guesta, umieszczone w „Daily Express”. Nikt już dzisiaj nie zechce uwierzyć, że Lloyd George ma czyste ręce.

B.

mi paczkę obwieszeń w ilości 1000 sztuk przesłano dnia 21 bm. z komendantury w Olicie do wójta gminy orąnskiej, Piotra Kalenasa.

Małopiśmienny Kalenas,

nie zorientował się, iż obwieszenia te należy schować do czasu ewentualnego rozporządzenia o mobilizacji; lecz natychmiast zwołał sołtysów gminy, polecając im, aby wobec rozpoczynającej się wojny z Polską, natychmiast rozpieli w wioskach te obwieszenia. Jako

gorliwy urzędnik dodał od siebie,

aby nie później jak do godz. 10 rano następnego wszystkie rezerwisi z gminy stawił się do urzędu gminnego; skład następnie będą odesłani do komendantury w Olicie. Chęć zaś sołtysów zmusić do jaknajprędzszego wykonania tego polecenia, zagroził, że, o ile kroków z nich w obwodzie swym zdziała bezdziej na zwłokę mobilizacji, zostanie momentalnie aresztowany i

oddany pod sąd polowy.

Nie dziwnego, że po otrzymaniu tych przestroż od wójta sołtysi natychmiast zabrali się do tak odpowiedzialnej pracy i jeszcze w przeciągu nocy porządkowali we wszystkich wioskach, folwarkach osadach niebawym chaos. Płacz i lament kobiet, żegnających idących się na wojnę mężów, braci i synów, rozlegał się prawie, że w każdym domu.

powstała niebawym panika.

Szailisi zaczęli swe rodziny wysyłać w głąb Litwy dalej od granicy polskiej, żydzi pozamykali sklepy, wszędzie zapanało niebawym chaos. Płacz i lament kobiet, żegnających idących się na wojnę mężów, braci i synów, rozlegał się prawie, że w każdym domu.

Sołtysi spłali się świetnie.

Około godz. 10 rano rezerwisi stawił się w Oranach do dyspozycji wójta. Ten z kolei po przeprowadzeniu rejestracji wójaków, przez specjalnego karmiera, zameldował komendantowi w Olicie, iż 75 proc. rezerwistów zjawilo się i że

mobilizację już zakończył.

Wobec czego prosi o przygotowanie miejsca dla nich, gdyż zaraz wszystkich zmobilizowanych odsyła do dyspozycji p. komendanta. Po otrzymaniu tych wiadomości w komendanturze powstała konsternacja. Natychmiast do Oran wyjechał sam komendant. Po drodze zatrzymywano zdążających do Olicy rezerwistów, skierowując ich

z powrotem do domów.

Wojta, który był już powien nagrany za wzorowe wywiązanie się z rozkazu, aresztowano.

**Czas wpłacić prenumeratę
KURJERA ZACHODNIEGO
na marzec b. r.**

Pismo nasze ukazuje się codziennie i oprócz obszernych treści redakcyjnej zawiera przy numerach niedzielnych

bezpłatny dodatek ilustrowany
którego komplet stanie się czasem najpiękniejszą ozdobą każdego domu i wszystkich miłośników Zagłębia. Ponadto w numerach poniedziałkowych czytelnicy nasi znajdą

nasz dodatek powieściowy.
Cena prenumeraty, pomimo zwiększonej objętości pisma, pozostaje bez zmiany, t. j.
zł. 3.50 miesięcznie.
Cena numeru w sprzedaży pojedynczej groszy 20.

Falszywy alarm mobilizacyjny w Litwie.

PANIKA W GMINIE ORAŃSKIEJ.

W pierwszych dniach ubiegłego tygodnia żołnierze K. O. P. na pograniczu litewskim w rejonie Trok, Druskiniek i Okieniek mieli nielada kłopot z zatrzymaniem osób, które przekraczających granicę z Litwy do Polski.

Ilość tych uciekinierów

była tak pokaźna, iż żołnierze byli wprost zdmienieni tą niespodziewaną falą uchodźców z Litwy. Jeszcze bardziej wzrosło ich zdziwienie, gdy skonstruowali, iż uciekinierzy rekrutowali się prz wżwie z młodego w wieku młodszym oraz młodzieńców w wieku poborowym. Uchodźcy

prosił, by ich osadzono w więzieniu na czas trwania wojny i nie odsyłano z powrotem do Litwy. Na skutek powyższego władze K. O. P. zarządziły przeprowadzenie wywiadu celem ustalenia przyczyn tego niezwykłego faktu. W wyniku przeprowadzonego wywiadu

wykryto tragiczniejszą historję.

Władze litewskie, chcąc być przygotowane do ewentualnej przyszłej wojny, zawczasu wydrukowały potrzebną ilość obwieszeń o mobilizacji. Obwieszenia te rozosłano do naczelników powiatów, a ci z kolei do wójtów. Między inne-

Teatr Polski w Katowicach,

Występ Ady Sari w operze Lakme.

Lakme jest jedną z oper osnutych na najbardziej zwykłym temacie. Tematem tym — to konflikt między pierwszoklasową oświeceniową a przetrwałą i niewykonalną namiętnością wiewon kultury. Konflikt ten lubi opera (zresztą i dramat) osnawać na tej miłości płciowej.

Tak jest w Halce, tak w Trawiacie, w Zydówce, tak omiła że nie w co drugiej lub co trzeciej operze wogóle. Podobnie i w Lakme — jednej z milionowych wariacji na temat Rameau i Julii.

Pozatem nie odpowiada libretto Lakme dramatycznym wymaganiom nowoczesnej opery. Wiele w nim nieczystości. A zresztą nawet mizye możnaby miejscami zarzucić pogoni na efekty, oraz płytki, miłki sentymentalizm.

Wady te rażą doświadczonego słuchacza do tej miary, że czesto się tej opery słucha raczej dla pięknego śpiewu i tych jej części, co mają rzeczywistą wartość niż dla przeżywania jej treści, oraz zachwywania się budową, proporcjami i formą całości.

Tylko w najznakomitszych wykonaniach odżywa się akcja dramatyczna, nabiera przekonującej siły wyrazu i uwydatnia kontury całości, przesłaniając powyższe podane braki jakas osobliwa ułga bezkrytycyzmu. Tak było i w ostatnim przedstawieniu.

W jakiej nieoczekiwanym blasku, w jakich świeżych i pociągających barwach stanęła przed nami Lakme i jej tragiczny los.

Wpłynęła zaś na tak wyjątkowo udatną całość nie tylko znakomita Ada Sari, lecz złożył się na nią cały szereg innych okoliczności.

Przedewszystkiem podniosły, urozczysty nastrój, jaki zapanał na scenie i opanował wszystkich wykonawców, wnosząc ich ponad ich zwykłą miarę.

Na pierwszym miejscu muszę wymienić p. St. Drabika. Długo już czekałem na sposobność zwrócenia pod adresem tego artysty tak gorących słów pochwały, jakie mu tym razem przypadają w udziale. Gerard p. Drabika był o wiele lepszy niż jego książkę (Rigoletto) lub Alfred (Trawiatla); widąc, że z wiarą, w którą był ostatnio popadł (forsowanie, posmaganie do krzywania) prawie całkiem się wycofał; tylko niektóre tony były ostre. Głos p. Drabika jest dość miły, by ująć posrewnie i subtelnością brzmienia. Silenie się na bohaterstwo nie daje rezultatów!

P. Leszek Reychan jest ogólnie znany jako znakomity Nalakanta; o jego kreacji II aktu — za którą zbiera każdorazowo rzęście oklaski — pisano już z zachwytem niejednokrotnie!

Pani Wolska-Sobalska operowała swoim pięknym mezzo-sopranowym głosem z wielką jeszcze starannością i rozważa, jak zażywozaj. Również p. Kojuszewski był lepszy niż zwykle.

Bohaterka dnia, Ada Sari nie miała w Lakme naprawdę tyle sposobności, by pokonać zdumiewającą wirtuozerję głosu, jak w Cyruliku, ale to, co dała było rzeczywiście godne jej wielkiego imienia: tryle, pasaż, staccato, zawrotno wyokie tony (trzykrośne es jest dla niej bagatelą) — wszystko wzdudziło podziw. Jednocześnie wykazywała śpiewność legata tak ujmującej słodyczy i kandydę o tak wlaohetnej fizjonomii frazy jak mało która spiewaczka.

Całość objął — jak silną obrocza — swiem pocuciem soeicizmem i dramatyzmem p. Ryr. M. Zuna, podkreślając dobitnie muzyką wszystkie akcenty dramatyczne akcji.

Jakż złowoci koloryt wydobyl z choru episkupujących bramaów, ile zglekliwej krzykliwości z jarmarcznej sceny II aktu.

Przedstawienie Lakme z Ady Sari w roli tytułowej zapamiętamy nie tylko ze względu na znakomitę gościzną, ale i ze względu na niezwykłą staranność, pełną przejęcia się powagą i prawdziwie wysoki poziom całego zespołu.

Feliks Sachse.

Odpowiedzi Redakcji.

Kierownictwo Podokręgu Sosnowieckiego KZOPN. Prosimy o porozumienie się z nami, co zrobić z komunikatem niedzielnym, który otrzymaliśmy dopiero w poniedziałek t. j. wczoraj wieczorem.

Pan B. G. w Zagórz. My również uważamy dyskusję za wyzerpaną. Jeżeli chodzi o Sz. Pana o bliższe wyjaśnienie, zechce Sz. Pan pofatygować się do Redakcji w godzinach od 12 do 1 pop.

Defraudacja w Magistracie sosnowieckim.

STAŁO SIĘ TO PRZY POMOCY FAŁSZOWANIA PODPISU PREZYDENTA.

Kasa Magistratu sosnowieckiego padła ofiarą fałszerza — defraudanta.

Oto pracownik biurowy w Magistracie Hamankiewicz dopuszczał się fałszowania podpisu prezydenta miasta p. A. Bienia i podnosił z kasy miejskiej dla siebie pewne sumy.

Ogólna suma zdefradowanych pieniędzy wynosi około 1000 zł.

Szczegółów nadużycia brak, z powodu toczącego się w tej sprawie śledztwa.

W ostatniej chwili dowiadujemy się, że Hamankiewicz zatrzymała wczoraj policja warszawska, bowiem H. schronił się do Warszawy.

Prawdopodobnie dziś Hamankiewicz będzie dostawiony etapem do Sosnowca.

Pierwsze posiedzenie sekcji karno-skarbowej.

HANDLARZE SACHARYNY I WÓDKI PRZED SĄDEM.

(1) Przed kilkoma dniami w Sądzie okręgowym w Sosnowcu utworzono sekcję karno-skarbową w składzie: przewodniczący Kłodnicki, sędziowie: Sokółski i Jankiewicz. Sekcja ta ma za zadanie rozpatrywanie spraw, wytaczanych osobnikom, handlującym bez pozwolenia Urzędu skarbowego.

Wczoraj rozpatrzyła ona, między innymi, dwie sprawy.

Jak wynika z pierwszej sprawy, oskarżona Salomea Fruchtgott (lat 40) zatrzymała policja na dworcu radomskim w Sosnowcu. Policjantowi wydała się podejrzaną niezwykłą korpulencją Fruchtgottowej. Okazało się, że podejrzenia jego

nie były bezpodstawne, gdy bowiem doprowadził żydówkę do komisariatu, znalazł przy niej 9.6 kilograma przemysłowej sacharyny kryształkowej. Tłumaczyła się ona, że nabyła produkt od jakiegoś nieznajomego mężczyzny, co naturalnie jest niewiarogodnym. Sąd po naradzie skazał Fruchtgottową na 1.960 złotych grzywny z zamianą, w razie nieściągalności, na 98 dni aresztu, oraz na zapłacenie 196 złotych opłat sądowych.

W drugiej sprawie Sąd skazał niejakiego Józefa Masieraka (lat 58) na 516 złotych grzywny, z zamianą, w razie nieściągalności, na miesiąc aresztu za nielegalny wyszynk wódek w Łazach.

Kronika Zagłębia.

KALENDARZYK.

1	Dziś Albina A. W.
	Jutro + Popielec Heleny
	Wsch. słońca 6.25
Wtorek	Zach. „ 17.11

Adwentowicz w Zagłębiu.

Adwentowicz w Zagłębiu.

Jak już donosiliśmy, do Zagłębia zjechała tak zwana „Teatr premier” z Karolem Adwentowiczem na czele. Z posród świętego zespołu należy również wymienić pp.: Grywińskiego, Janocką, Mieloską, Tuńską i Tuńskiego, parę artystów, znanych doskonałą publiczności sosnowieckiej oraz Opolską, Rzeźgę i Wojciechowskiego.

Repertuar „Teatru premier” na najbliższe dni jest następujący:

W Bedzinie dziś w teatrze „Corso” — „Mecenas Bobbe i jego małż.”

W Sosnowcu jutro w środę, w teatrze miejskim „Mecenas Bobbe i jego małż.” w czwartek „Dzieńchoł” Wł. Perzyskiego.

W Dąbrowie w piątek w teatrze „Konsola” — „Mecenas Bobbe i jego małż.”

Kinoteatry w Sosnowcu.

grają dzisiaj:

„Udziałowy” — „Burlak z nad Wolgi”.

„Oaza” — „Człowiek na komedii”.

„Sfinks” — „Bunt miłości”.

Kiepura na falach eteru.

Radjoklub „ERKAZET” w Sosnowcu za naszym pośrednictwem poczuwa się do obowiązku przypomnienia wszystkim radjoabonentom Zagłębia o nadarzającej się niaładz okazji usłyszenia naszego Kiepury.

Dnia 3 marca b. r. o godz. 9 wiecz. (czas str-europ.) przed mikrofonem londyńską wielkiej sali Royal Albert Hall na koncercie narodowym śpiewać będzie Jan Kiepura wielką arję z opery Rigoletto z towarzyszeniem orkiestry. Koncert ten transmitowany będzie na wszystkie angielskie stacje nadawcze.

Radjoamatorzy sprawdźcie działanie waszych odbiorników i napięcie akumulatorów!

Z balu „lilijowego”.

W ubiegłą sobotę, we wspólnie udekorowanej sali gimn. im. Staszica odbył się „lilijowy” bal na kolonie barerskiej w Łekawie. Był to niewątpliwie jeden z najświetniejszych balu w Zagłębiu, który zgromadził bardzo doborowe towarzysztwo. Pomysłowość, piękna dekoracja: kwiaty, dywany, błyski, świeża kwitnących jabłoni, atmosfera swobodnego, a jednak wytwornego humoru pozostawiła uczestnikom jakiegokolwiek wspomnienie o tej „pointcie” mijającego kamawaju.

Wspomnieniem trwałym napewno będą

przebieżenie wykonane odznaki kotyljonowe owoc pracowitych rąkcek przyjaciółek harceństwa: cudownie mieniące się motyle, słodkie, przesympatyczne murzynki. Już promienie słoneczne nadobrze poczęły rozpydzać nocne mroki, gdy muzyka uciicha i poczęło się rozjeżdżać.

O teatr sosnowiecki.

Jak się dowiadujemy, kierownik operetki wileńskiej, p. Józef Winiaszkiewicz, zamierza starać się o dzierżawę teatru w Sosnowcu. P. Winiaszkiewicz w roku ubiegłym również starał się o kierownictwo naszego teatru, oddano jednak teatr p. Knake-Zawadzkiemu.

Na roboty miejskie.

Na roboty miejskie w Sosnowcu załadano z państwowego Urzędu pośrednictwa pracy w Sosnowcu 130 robotników. W razie utrzymywania się obecnego stanu pogody w ciągu marca liczbą robotników, zatrudnionych przy robotach miejskich, dojdzie prawdopodobnie do liczby 1900 osób.

Z życia towarzyskiego.

W ub. sobotę o godz. 7.30 wieczorem w kościele parafialnym w Sosnowcu ks. prob. Kłuszyński pobłogosławił związek małżeński p. Halny Ryehłowskiej z por. Władysławem Szynclerem ze Lwowa. Po ceremonii ślubnej odbyła się uroczysta weselna, podczas której wygłosił okolicznościową mowę pp. pułk. Blok, prokurator Węgrzynowski, znany działacz na rodowy p. Płodowski, inspektor pracy inż. Gallot oraz major Malezewski ze Lwowa.

Z życia piekarszy.

Onegdaj w lokalu Tow. rzemieślniczego w Sosnowcu odbyło się zebranie właścicieli piekarni. Zagał starszy cech piekarzy p. Regiel, poczem na przewodniczącego wybrano p. Jerzykowskiego. Zebrani wysunęli szereg żądań, a mianowicie: o zmniejszenie podatku obrotowego; aby Izba skarbową wydawała właścicielom piekarni jedno świadectwo przemysłowe zamiast dotychczasowych dwóch, a to na prowadzenie piekarni sprzedaż pieczywa; aby w Izbie skarbowej przy wydziale odwoławczym zasiadł przedstawiciel piekarzy oraz w sprawie przedłużenia czasu handlu do 12 godzin. Wkońcu wybrano komisję, która wybierze z pośród siebie delegację, ta zaś uda się do Warszawy, celem przedłożenia postulatów w Ministerjum pracy i skarbu.

Obecnymi na zebraniu było 34 piekarzy.

Osobiste.

P. Witold Malinowski, sosnowiezanin, po złożeniu pracy z dziedziny mostów otrzymał na politechnice warszawskiej tytuł inżyniera dróg i mostów.

Śmiertelny pojedynek.

Dzisiaj nad ranem odbył się w sosnowieckim łasku pojedynek, między znanym działaczem społecznym p. K. oraz kapitanem p. S.

Po krótkim starciu między adwersantami, kapitan S. ranil śmiertelnie swego przeciwnika. Raniony padł na ziemię, zdolawszy tylko wyszeptać słowa: „Jaka szkoda, że nie będę mógł skorzystać z „Białego tygodnia”, który urządziła firma Wacław Mieszański w Sosnowcu. 1235

Zwiastuny wiosny.

Od miejscowych myśliwych dowiadujemy się, iż w ubiegłą niedzielę ukazały się już w Zagłębiu czajki i szpaki, co zwiastuje wczesną wiosnę.

Na książki w cukierni.

W związku z trwającym obecnie „Mieściem książki polskiej”, cukiernią i restauracją Warszawską w Sosnowcu urządziła dzisiaj w swym lokalu „dzień książki polskiej”. W dniu tym współwłaściciel cukierni zobowiązał się oddać 5 proc. od całego obrotu dziennego na rzecz bibliotek przy szkołach powszechnych. Oprócz tego wylosowanych zostanie wieczorem między publicznością szereg cennych dzieł znanych pisarzy. Cel istotnie wart poparcia, a współwłaścicielom cukierni należy się uznanie.

Prof. Zawadzki mistrzem szachowym Zagłębia.

Dnia 27 b. m. rozegrana została między pp. A. Jasnym i prof. Zawadzkim druga partja meczu o tytuł mistrza szachowego naszego Zagłębia. Partja trwała nadspodziewanie krótko. P. A. Jasny w pięknym ataku popędził białą, który p. prof. Zawadzki bezwzględnie i pewnie wyzyskał, osiągając szybko wygrana. Pomieć pierwsza partja zakończyła się wynikiem remisowym tytuł mistrza i dyplom turnieju, którego następstwem był mecz powyższy, zdobył p. prof. Zawadzki. P. A. Jasny otrzymał pierwsze honorowe oznaczenie turniejowe. Drugie oznaczenie zdobył, jak wiadomo, p. A. Jasny. Wręczenie dyplomu i odznaczeń nastąpi na wadnem zebraniu Stow. zwolenników gry szachowej w Zagłębiu Dąbrowskiem. Zebranie odbędzie się dnia 12 marca b. r. w lokalu Związku kupców samodzielných ul. Piłsudskiego 12 o godz. 8 wiecz. O porządku dziennym zebrania nastąpi oddzielne zawiadomienia. Zainteresowanym udzieli informacji prezes Stowarzyszenia — mistrz p. prof. Zawadzki, Orla 9.

Szkodliwy przywilej.

W swoim czasie omawialiśmy obszernie sprawę egzaminów, celem otrzymania prawa robót górniczych. Anachronizmem ten istnieje dzięki obowiązującej dotychczas ustawie rosyjskiej, a polega na tem, iż każdy, mający określoną ilość praktyki górniczej oraz pewne wiadomości teoretyczne, po złożeniu egzaminu przed spójną komisją, otrzymywał świadectwo, uprawniające do prowadzenia robót górniczych, czyli w rzeczywistości nadające mu prawa sztygara. Anachronizmem ten jest podwójnie szkodliwy, gdyż wytwarzał niedrozwą konkurencję wychowankom szkoły górniczej, a następnie dawał przemysłowi element małowartościowy.

Uznając szkodliwość tej ustawy, komisja egzaminacyjna zaczęła przeprowadzać ścisłą selekcję kandydatów, dzięki czemu ilość zgłaszających się do egzaminu spadała do minimum, a skutkiem pewnych obustronnych świadectwa uzyskiwały za ledwie jednostki. W ubiegłym up. tygodniu odbył się tego rodzaju egzamin w Dąbrowie, gdzie do egzaminu stanęło pięciu kandydatów, świadectwo zaś otrzymał tylko jeden.

Należy spodziewać się, iż był to ostatni egzamin, gdyż prawdopodobnie w niedługim czasie wejdzie w życie nowa ustawa górnicza, w której nie będzie już podobnego szkodliwego przywileju.

Z życia Tow. „Wirginia”.

W niedzielę dn. 28 bm. o godz. 4 pp. odbyło się zebranie Tow. Sportowego „Wirginia”, na którym p. St. Wielech wygłosił odczyt na temat „Niebezpieczeństwo niemiekie a wychowanie fizyczne”. Zarząd Towarzystwa „Wirginia” zamierza podobne odczyty wprowadzić w każdą niedzielę.

Ceny orientacyjne artykułów pierwszej potrzeby.

Wczoraj na rynku artykułów pierwszej potrzeby notowano następujące ceny: mięso

wołowe 2 zł. 40 gr. kg., mięso wieprzowe 3 zł. 40 gr. kg., słonina 3 zł. 50 gr. kg., masło śmietankowe 8 zł. kg., masło zwykłe 7 zł. 40 gr. kg., jajka — 17 gr. sztuka, bułki 1 zł. 30 gr. kg., kapusta 50 gr. kg., ziemniaki 17 gr. kg.

Przedstawienie szkolne.

W szkole nr. 6 na Keawerze z inicjatywy kierownika szkoły, p. Krawczyńskiego, odbyło się w ubiegłą sobotę przedstawienie szkolne, z którego dochód przeznaczono na bibliotekę szkolną. Program przedstawienia wypełniły: przemówienie p. Bartka o wartości książki, komedycja pt. „Nierozegrany zakład”, odegrana pod kierownictwem p. Pogorzelskiej oraz deklamacje i śpiewy, pod kierownictwem p. Łanuchówny. Całość wypadła zupełnie dobrze, to też licznie zebrana młodzież i rodzice nagradzali wykonawców hucznymi oklaskami. Jednocześnie urządzono w sali szkolnej: zajmującą wystawę książek z biblioteki szkolnej.

Pozukiwanie spadkobierców.

Na podstawie sprawozdania konsultatu generalnego R. P. w Chicago Ministerjum spraw zagr. podaje do wiadomości, że dnia 16.10.35 roku, zmarł w Chicago, St. Zjedn. Ameryki Półn. Jakób Stiwecki, pozostawiając po sobie spadek w wysokości 1.000.000 dolarów. Do spadku ma być uprawniona wdowa i troje dzieci, o których bliższych danych Ministerjum spraw zagr. nie posiada.

Ministerjum spraw zagr. zwraca przeto spadkobierców do zgłoszenia swych praw do spadku w należycie oświadczeniach podanych. kierowanych do Ministerjum spraw zagr., wydział prawno-rewindykacyjny, Warszawa, Fredry 3, Nr. K. II a. 728127, oraz prosi osoby, którym byłoby wiadomym, o podanie ich adresów.

Wandalizm.

W Dąbrowie jakieś wyrodynamiczne indywiduum pokaleczyło nożem lub siekierką kilkadziesiąt drzewek przy ul. Kr. Jadwigi, Staw kowiek i Kościuszki. Ponieważ niszczenie drzewek powtarza się w Dąbrowie dość często, ludność powinna zwracać uwagę na ezkodników, których niezwłocznie należy oddawać w ręce policji.

Groźny pożar.

W ubiegłą niedzielę o godz. 10 wiecz. wyniki z niewiadomej przyczyny przyczynił pożar w sortowni na kopalni Flora. Dzięki szybkiemu przybyciu straży pożarnych, ogień zlokalizowano i ugaszono, przyczem spalili się tylko dach na sortowni. Straty wynoszą kilka tysięcy złotych.

W związku z pożarem czynna była po raz pierwszy syrena elektryczna w Będzinie, alarmująca nie tylko straż miejscową, lecz i rezerwy policji, która również udaje się na miejsce pożaru. celem utrzymania porządku i zabezpieczenia mienia przed kradzieżą.

Napad z nożami na ulicy.

Wczoraj wieczorem na ulicy Ostrogóskiej zdarzył się wypadek, świadczący, że ulica ta i jej okolice stały się siedziwą najgroźniejszych meków społecznych. Oto na 4 idących do Mysłowic Ślązaków napadli trzej nożownicy i bez widocznej przyczyny pokuli nożami 3 Ślązaków ciężej rannego Ślązaka odwieziono do szpitala w Mysłowicach. Policja prowadzi energiczne dochodzenie.

Za sprzedaż wódki.

Przy ul. Sączewskiej w Będzinie obok starostwa otwarto niedawno lokalik pod ekroną nazwą piwiarni, w którym, jak zresztą we wszystkich piwiarniach, sprzedawana jest wódka, co stwierdziła policja i za co właścicieli Filipowicza i Krzywanskę pociągnięto do odpowiedzialności.

Spłoszeni wiatrywazce.

W nocy z ubiegłej soboty na niedzielę do sklepu Barka Rozenwajga, zam. w Sosnowcu, (Piłsudskiego 50) usiłował dostać się zapomocą włamania nieznani osobnicy. Spłoszeni jednakże przez Hirsza Brofmana, szwagra Rozenwajga, uciekli.

Odpowiedzi Redakcji.

„Leon” w Sosnowcu. Tego rodzaju zaproszenia są nie tylko nieaktualne ale bezprawnie. Pan nie jest zobowiązany płacić 6 zł., chyba, że cel pożyteczny zachęci Pana do poniesienia tej ofiary. List Pański nie nadaje się do opublikowania.

P. S. Z. w Poznaniu. List Pański stracił już dla nas swą aktualność dziennikarską. Za pomocą dzienników.

Rezultat twórczej i pożytecznej pracy

WALNE ZGROMADZENIE CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI „BANKU ZAGŁĘBIA”
STWIERDZIŁO WIELKI ROZWÓJ TEJ POLSKIEJ PLACÓWKI.

Jeżeli Polskę wyobrazimy sobie jako obszar ziemi, to obszar ten z początkiem uzyskania niepodległości leżał odłogiem. Trzeba było się zabrać do pracy, aby uczynić z niego glebę żyzną, będącą w stanie wyżywić cały lud. Tymczasem zdania nad sposobem jej uprawy, a nie tylko zdania, ale i czyny były podzielone. Jedni, bardziej buńczuczni, krzykliwi, napastliwi siali ziarno, które wydawało prze cudne kwiaty... czerwone. Wabiły oczy swą krasą, ozdabiały ugor, ale ugor pozostał odłogiem, nikogo nie karmiąc a cudne kwiaty okazały się zwykłym chwastem.

Inni, mniej krzykliwi, siali ziarno niepozorne, szare jako polskie żyto. Ale zdrowe, mocne, ożywcze i z pracy ich powstały rzeczy pożyteczne, wielkie, twórcze.

Zagłębie Dąbrowskie jest tym skrawkiem Rplditej, na którym, jak nigdzie, bujnie krzewił się chwast czerwony. Ale byli i ludzie, którzy siali zdrowe ziarno, takim owocem ich pracy jest spółdzielnia Bank Zagłębia o 3020 członkach.

Jeszcze dwa lata temu Bank Zagłębia, dawniejsza Kasa pożyczkowa - oszczędnościowa skazywał na zagładę. Brak kapitału obrotowego skutkiem dewaluacji, a następnie silny kryzys gospodarczy pociągnął siły instytucji, która przed wojną była dumą i ambicją miejscowego społeczeństwa. Tymczasem grono ludzi pełnych wiary i energii, ożywionych jak najlepszą wolą zabrało się do pracy, a skutki tej pracy jasno były zilustrowane na niedzielnym walnym zebraniu członków „Banku Zagłębia”. A oto cyfry:

Kiedy w roku 1924 ogólny obrót po jednej stronie księgi głównej wyrażał się sumą 200.000 zł. — a w r. 1925 1.900.000 zł. to r. 1926 dał nam sumę obrotu z górą 9.500.000. Gdy ilość udzielonych pożyczek pod weksle w 1924 r. wyrażała się sumą zł. 34.000, a w r. 1925 zł. 226.000, to w ubiegłym roku „Bank Zagłębia” udzielił pożyczek na z górą 5000 sztuk weksli na ogólną sumę zł. 758.000, czyli przeciętnie po 150 zł.

Wraz z ożywieniem się działalności „Banku Zagłębia” wzrosło jednocześnie zaufanie społeczeństwa, wyrażające się we wzroście oszczędności. Kiedy pod ko-

niec 1924 r. ulokowano w spółdzielni oszczędności zł. 8051, w końcu 1925 r. było zł. 17.000 to w końcu ubiegłego roku bilans wykazuje wkładów na 80.400 zł. a w styczniu i lutym b. r. wykazuje sumę 180.000 zł.

Cyfry powyższe wskazują, że spółdzielnia Bank Zagłębia posiada doniosłe znaczenie w sferach polskiej, — powiedzmy otwarcie, — stanu średniego. Jest nie wątpliwie twórczym czynnikiem w rozwoju bogactwa polskiego, w rozwoju handlu i rzemiosł, znakomicie jednocześnie przyczyniając się do zachęcania w gromadzeniu oszczędności.

Walne zebranie po wysłuchaniu sprawozdania Zarządu z działalności za ubiegły rok (referowali pp. M. Jagiellovicz i Wiczeorek) oraz dodatkowego wyjaśnienia prozesa Rady Nadzorczej p. Jerzego Wolfa udzielił Radzie Nadzorczej i Zarządowi absolutorium. W dyskusji, która się wywiązała nad poszczególnymi punktami porządku obrad, oraz nad całością działalności Banku Zagłębia dominowała nuta wielkiego uznania dla obecnego Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Dyrekcji Banku, kierujących w trudnych warunkach, nieraz bardzo opornych niezwykle pożyteczną instytucję jaką jest Bank Zagłębia, na właściwą drogę rozwoju ku pożytkowi polskiego stanu średniego w Sosnowcu. Słewcy zdrowego ziarna, choć pozornie niepokojącego, a jednak w skutkach bardzo owocnego pp. J. Wolf, Wiczeorek, W. Jagiellovicz, Kruszyński dyr. Ruchowski, oraz cała Rada Nadzorcza mogą mieć pełną satysfakcję, bowiem największym uznaniem dla ich pracy są cyfrowe rezultaty, przy jednocześnie życiowym stosunku walnego zebrania wyrażającym się w ponownym wyborze następującego członka Zarządu i dwóch członków Rady nadzorczej.

Walne zebranie uchwaliło następujący podział czystego zysku w kwocie zł. 8021.89 zł. : 100 zł. przesłać do administracji „Kurjera Zachodniego” na rzecz komitetu propagandy książki polskiej, 10 proc. na fundusz zasobowy, resztę po zostawić jako fundusz do dyspozycji walnego zgromadzenia.

Wiadomości ze Śląska.

Jutrzienka lepszego jutra w przemyśle śląskim.

ZMNIJSZENIE KOSZTÓW PRODUKCJI, A ZWIĘKSZENIE EKSPORTU.

Z bardzo poważnego źródła dochodzą nam wieści, że przemysł górnośląski, a zwłaszcza przemysł hutniczy poważnie zastanawia się nad nowymi inwestycjami w wycich przedsiębiorstwach. Inwestycje te iść mają w kierunku obniżenia własnych kosztów produkcji, a specjalnie w dziedzinach, które obciążone są na eksport i które liczyć mogą na większe zamówienie na rynku krajowym. Do wysuwania podobnych wniosków uprawniałyby nas następujące fakty:

1) Huta Bismarcka czyni poważne prace inwestycyjne w dziale wyrobów rur i w dziale blach. 2) Huty Królewska i Laurazja od dłuższego czasu prowadzą poważniejsze prace inwestycyjne, obecnie zaś projektują budowę fabryki hufalni, po siadając ku temu odpowiednie surowce, dalej projektują również budowę nowego zakładu przerobowego, tj. fabryki kos, w

projekcie jest pozatem reorganizacja warsztatów mechanicznych, co pociągnie za sobą bardzo poważne wkłady inwestycyjne. Nadto Towarzystwo to przystępuje do poważnych inwestycji w kopalniach. Odpowiednie plany są już w opracowaniu. 3) Huta Pokoju po połączeniu z Huta Baildona projektuje w najbliższym czasie budowę nowej stalowni.

Możemy wyrazić radość, że przemysł nasz wykazuje dużą inicjatywę w kierunku wprowadzenia nowych urządzeń, które poważnie wpłyną z jednej strony na zniżkę kosztów produkcji, a z drugiej pozwoli na dalszy podbój rynków zbytu. Kwestja podniesienia siły produkcji w przemyśle naszym oraz wzmoczenia eksportu, to kwestja zlikwidowania bezrobocia i wzniesienie ducha lepszego jutra w nasze stosunki gospodarcze.

Teatr Polski w Katowicach.

Wtorek, dnia 1 marca „Królowa Montmartre” — premiera operetki.
Środa, dnia 2 marca „Damy i Huzary”.
Czwartek, dnia 3 marca „Kopciuszka” o godz. 3 pop. dla młodzieży szkolnej.
Czwartek, dnia 3 marca „Królowa Montmartre”.

Teatr katolicki na prowincji.

Środa, dnia 2 marca „Sprzedana namozocna” w Gdyni.
Piątek, dnia 4 marca „Polska krew” w Rudzie.
Piątek, dnia 4 marca „Damy i Huzary” w Rybniku.

Jedyny występ Gustawa Chłorjana.

Gustaw Chłorjan znakomity tenor polski wystąpi w operze katowickiej nieodwołalnie, tylko jedyny raz w sobotę dnia 5 marca b. r. w operze G. Pucini’ego „Tosca”. Bilety do nabycia w kasie teatru, telefon Katowice — 2448.

Prowokacja!

Do Katowic nadeszły niesprawdzone dotąd wiadomości, że na dzień 20 marca został zwołany do Zabrza na Śląsku opolskim zjazd wszystkich niemieckich organizacji bojowych, w którym ma wziąć udział prezydent Rzeszy Hindenburg. Wobec zapowiedzianych na dzień 20 marca jako w rocznicę plebiscytu na G. Śląsku polskich uroczystości narodowych w Katowicach zjazd zabrzański byłby wyraźną prowokacją niemiecką.

Strajk na Śląsku opolskim?

Według wiadomości nadeszłych do Katowic górniczy, hutniczy i metalowy Śląsk opolskiego maia przystąpić z dniem

1-go marca do strajku. Jak wiadomo ostatni zatarg o płace i czas pracy w przemyśle Śląska opolskiego rozstrzygnęła komisja arbitrażowa przy ministerjum pracy w Berlinie. Widocznie rozstrzygnięcie to nie zadawała kierowników tamtejszych związków zawodowych.

Z Sejmu śląskiego.

Najbliższe posiedzenie Sejmu śląskiego odbędzie się w piątek dnia 4 marca. Głównym punktem obrad ma być sprawa uchwalenia kwoty 2 milionów złotych na cele osadnictwa rolnego na G. Śląsku. Jak nas informują, posłowie klubu niemieckiego zamierzają protestować przeciw uchwaleniu tej kwoty w 3 czytaniu. Odroczyliby to tylko sprawę do następnego posiedzenia.

Kto z wojewodą Śląskim wyjedzie do Genewy.

W dniu 2-go marca wyjeżdża do Genewy, w składzie delegacji polskiej na marcową sesję Ligi Narodów, wojewoda śląski dr. Grażyński. Według zasięgniętych informacji towarzyszyć wojewodzie będzie: referent prawny w wydziale oświecenia publicznego śląskiego urzędu wojewódzkiego Dobija-Dziubczyński i ewentualnie sekretarz wojewody Korecyl.

Konferencja rolnicza w Warszawie.

W dniu wczorajszym odbyła się w prezydium Rady ministrów w Warszawie konferencja w sprawie parcelacji rolnej na G. Śląsku. Na konferencję tę wicepremier Bartel zaprosił jako rzeczoznawców z G. Śląska posła dra Rakowskiego (Ch.D.) i dyrektora Pampucha, b. kierownika urzędu ziemskiego w Katowicach.

Echa wyborów komunalnych. Podzamcze.

Z dniem dzisiejszym został otwarty tymczasowy ruch osobowy na nowozbudowanej linii kolejowej Kalety - Podzamcze. Jak wiadomo, linja ta omija kotłarnię niemiecką w kierunku na Poznań.

Echo wyborów komunalnych.

Jak się dowiadujemy, wybory komunalne w Rybniku z dnia 14-go listopada zostały nieważnione przez władze z powodu niewłaściwego ich przeprowadzenia. Nowe wybory do rady miejskiej w Rybniku odbędą się w maju.

Zderzenie pociągu z... wozem.

W nocy z ub. soboty na niedzielę, na szlaku kolejowym Makoszów - Bielszowice, pociąg towarowy najechał na furmankę w której znajdowali się Rudolf Burek, Jerzy Burek i Skocz, wszyscy z Bielszowic. Na skutek wypadku Rudolf Burek odniósł ciężkie rany, Jerzy Burek leży, a Skocz zaledwie zadrażniona. Jedyną śmiertelną ofiarą katastrofy był koń, który padł na miejscu.

Z Instytutu Muzycznego w Katowicach.

W ubiegłą niedzielę odbył się w pięknie przystrojonych lokalach Instytutu Muzycznego w Katowicach przy ul. Teatrnej 7 skromny wieczorek karnawałowy dla uczenia i uczeni; młodzież bawiła się wesoło przy kawce, ciastkach i kaskadach pod okiem profesorów i dyrektora Wiczeorek zaszereżyli obecnością posel na Sejm warszawski pan A. Kot oraz referent Wydziału oświecenia publicznego wojew. śląskiego pan prof. E. Imiela.

Dolar w Katowicach.

W dniu wczorajszym płacono w Katowicach za 1 dolara w obrotach międzybankowych 8.94 — 8.96 zł., przy spokojnej tendencji.

LISTOWY KURS JĘZYKA NIEMIECKIEGO.

Prof. F. Dietricha. Metoda bez uczenia się na pamięć.

Metoda ta w zupełności zastępuje wykłady ustne. Wy-mowa niewłaściwa wykluczona, wobec najdokładniejszej fonetyki. 1057

Cena każdego zeszytu 2 zł. 50 gr. (1-szy i 2-gi zeszyt wyłączone razem). Wrazie opłaty przy zamówieniu — przesyłka pocztowa bezpłatna; za pobranie pocztowe zaś dolicza się 1 złoty z tytułu kosztów przesyłki.

Do nabycia u autora: Prof. F. Dietrich, Warszawa, Poznańska 21.

KINO OAZA 1139
W krótkie „BIAŁE NOCE”.

Kronika Zawiercia.

Bal w Resursie.

Sobotni bal na czele Koła Wpływów gimnazjum męskiego, zamknął naprawdę efektywnie karnawał tegoroczny w Zawierciu. Dobrane towarzystwo zapelniało salony Resursy. Na bal licznie przybyli goście zamejskiej. Skończenie estetyczne wnętrza Resursy stanowiły ładną oprawę dla wspaniałych tancerek pań. Zabawa, utrzymana w dobrym tonie a jednocześnie pełna humoru, jest najlepszym zaprzeczeniem niesłusznej opinii, szerzonej w powojennych kołach, głoszącej o rzekomo sztywnym i urzędowym charakterze zebrań, tam się odbywających. Muzyka, pod batutą p. Sikory, całkowicie spełniła swoje zadanie i zyskała uznanie obecnych. Brak ścisłego obliczenia nie pozwala nam narazić podać rezultatów finansowych, są one jednak dodatnie, gdyż jak na szczepie pomieszczenie, przybyło dużo, bo około 200 osób.

Nowe odznaczenie kompozytorskie.

Niedawno donosiliśmy, że na konkursie jubileuszowym Tow. śpiew. „Echo” we Lwowie otrzymał nagrodę znany na terenie zawierciański kompozytor dyrygent „Lutni” i kompozytor, prof. Stanisław Rączka. Obecnie notujemy znowu z przyjemnością, iż na konkursie ostatnim Związku Towarzystwa śpiewaczych województwa Kieleckiego wyróżniono z 5-ciu nadesłanych kompozytów, umiłow. prof. Rączkę. Sąd konkursowy stanowili pp.: Maszyński, Niewiadomski i Joteyko w Warszawie. Utwór nagrodzony jest „Halelem” śpiewaczym, które Związek dla wszystkich chórów zrzeszonych przyjął, jako obowiązkowe na wszelkich zjazdach i zawodach śpiewaczych.

Strajk w szklarni.

Wczoraj, o godz. 8.30 rano wybuchł strajk na tle ekonomicznym w fabryce szkła Reich i S-ka. Dyrektor handlowy p. Sasieł udzielił namże współpracownikowi następujących informacji: Strajk nie ma charakteru lokalnego. Wybuchł na skutek polecenia Centralnego Związku pracowników szklarskich w Warszawie, który od dłuższego czasu prowadził pertraktacje z przedstawicielami prze myślni o poprawie warunków pracy. Z wysłanego za dnia 12 proc. półroczny przyznano 7 proc. i dodatkowo 3 proc., powodem strajku była więc różnica 2 proc. Jest to dowodem, jak bardzo strajk ten nie „kalkuluje się” robotnikom, gdyż nawet przy uzyskaniu tej drobnej różnicy, jeden dzień strajku pokrywa aż 50 dniówek zarobkowych. Strajk objął 700 pracowników. Co do terminu zakończenia przewidywaliśmy wysnę nie można.

Poradnia adwokacka.

W marcu zostanie otwarta przy nowym lokalu sądu pokoju, przy ul. Narutowicza, w domu Jaworskiego bezpłatna poradnia prawnicza dla niezamożnej ludności, utrzymywana siłami miejscowej adwokatury. O dniu otwarcia i godzinach przyjęć powiadomimy czytelników w dniach najbliższych.

Do wytrzeźwienia.

Za opilstwo, awantury, zakłócenie spokoju publicznego pociągnięto do odpowiedzialności i zatrzymano do wytrzeźwienia Stanisława Kostkę, ul. Wenecka 10, Józefa Wierzbickiego, ul. Smolna 34 i Stefana Wójcika, ul. Stefania 5.

Co i gdzie kradną?

Na dworcu kolejowym w Zawierciu, nieznaną sprawcą skradł z ustejki latarnie naffową, wartości kilku złotych. Śledztwo na razie bez rezultatu.

O kradzieży palta z przedpokoju zameldował Marjan Turner, Stary Rynek 6. Stratę oblicza na 100 złotych.

Konie bez opieki.

Spisano protokół na Szczepana Szopńskiego z Kromkówna za pozostawienie zaprzęgu na ulicy bez opieki.

Bicie szyby.

Zamieszkałemu przy ul. Dojazd 5, Otczykowi Janowi nieznaną sprawcą wybili szyby w oknach.

Popierajcie L. O. P. P.

Nie „Morwitan” a „Morwikan”.

W JAKI SPOSÓB SPRYTNY ABRAM WAJNRYB CHCIAŁ FAŁSZOWAĆ KRAKOWSKIE GILZY?

W ubiegłą sobotę na ławie oskarżonych przed Sądem okręgowym karnym w Sosnowcu, w osobie sędziego Kłobuckiego, zasiadł

sosnowiecki fabrykant gilz papierosowych Abram Wajnryb, oskarżony o fałszowanie tutek Tow. akc. „Herbewo” w Krakowie.

Oskarżał prokurator Koenig, bronił mecz. Kromoski, sekretarzem apl. Kozarski.

W roku ubiegłym dyrekcja policji w Katowicach delegowała wywiadowcę, Józefa Macurek, do litografii sosnowieckiego, Teodora Sławiecia (Chłoda 4), celem odszukania wzorów podrabianych etykiet na pewne wyroby.

Macura spełnił dane mu polecenie, a przez tego doniósł swej władzy, że u Sławiecia znajdują się etykiety, prawie identyczne z naklejanymi na pudełka gilz „Morwitan” wyrobów fabryki „Herbewo” w Krakowie. Na skutek tego doniesienia dyrekcja policji zawiadoma

krakowskie władze bezpożegnawsza, te zaś dany znać firmie „Herbewo”, która wysłała do Sosnowca jednego ze współwłaścicieli, Stanisława Wołoszyńskiego, celem zbadania całej tej afery.

Gdy Wołoszyński wraz z policją udał się do Wajnryba, znalazł tam

27 tysięcy etykiet.

Pomyślowy żydek polecił litografowi zmienić nazwę gilz z „Morwitan” na „Morwikan” i nazwę wydziału firmy „Kosmos” na „Lukso”, pozatem barwy i wykonanie etykiet były identyczne z etykietami wyrobu „Herbewo”.

Wajnryb pragnął podziżyć się

sweimi wyrobami pod zastępowaną w Urzędzie patentowym etykietą „Herbewo”, w najbliższym bowiem czasie miał zamiar handlować gilzami na terenie województwa Krakowskiego.

Sw. Sławieć

zeczna na rozpawie,

że osk. Wajnryb polecił mu wykonać etykietę ściśle według wzoru z gilz „Morwitan”, zmienić zaś tylko nieco nazwy.

Osk. Wajnryb wygłosił całą przemowę, która trwała około pół godziny. Usiłował wykręcać się wszelkimi sposobami i nadawać sobie

cechy człowieka nieśmiało uciekającego.

Okazało się jednak, że ucieczkość Wajnryba jest ucieczkością zwykłego oszusta, Sąd bowiem wydał wyrok skazujący go na zapiczenie

10 tysięcy złotych grzywny.

Podrobione etykiety będą zniszczone.

Rozprawa wywołała wielkie zainteresowanie w społeczności żydowskiej.

L.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

Przed rukowaniami hut polskich z międzynarodową stalową.

W sprawie rukowań polskich hut żelaznych z Międzynarodowym Kartelem stalowym w Düsseldorfie dowiadujemy się, że w dniu 4 marca r. b. przed południem rozpoczęła się rokowania hut polskich z hutami austriackimi, węgierskimi i czeskiemi o zawarcie umowy o wzajemnej ochronie terytorialnej. W dniu 5 marca rozpoczyna się oficjalne rokowania naszych hut z Kartelem stalowym. Będą to pierwsze oficjalne pertraktacje polskich hut z Międzynarodowym Kartelem stalowym. Wapnie jednak należy, aby te

pierwsze pertraktacje zdecydowały o nadyhmastowym przyjęciu Polski do Kartelu, nie mniej jednak przy dobrej woli stron biorących udział a zwłaszcza Kartelu międzynarodowego sprawa ta może być szybko załatwiona. Z drugiej strony humnietwo nasze przy rozmowach musi dbać o to, aby podjęta polska znalazła podstawy dalszego rozwoju. Zdajemy sobie sprawę z ważności dusseldorfskich rozmów i życzymy naszym delegacjom z góry maximum korzyści.

KRONIKA GOSPODARCZA.

MASOWE EGZEKUCJE ZA ZALEGŁE PODATKI. W całym kraju rozpoczęła się znowu fala masowych egzekucji za zaległe podatki. Urzędy skarbowe otrzymały nakaz przeprowadzenia przy pomocy jaknajbardziej skutecznych środków egzekucyjnych tych kupców, rzemieślników, kramarzy itp., którzy zalegają z polskiemu obrotowym z r. 1925 i z podatkiem dochodowym za rok ubiegły. W sferach kupieckich zarządzenie to wywołało pewne zamieszanie, gdyż nie wszyscy jeszcze zdążyli wykupić patenty, w dodatku już czas najwyższy wpłacać ostatnie zaliczki na poczet podatku obrotowego. Wielu z zobowiązań podatkowych wywiązać się nie będzie mogło i w sferach kupieckich liczą się z możliwością nowej fali upadłości. Urzędy skarbowe otrzymały polecenie, by do 15 kwietnia r. b. ścisnąć zaległe podatki, po którym to terminie będą znowu wysyłane nakazy płaćnicze na nowy podatek obrotowy.

ZRZESZENIE POLSKICH PRZEMYSŁÓW CÓW LOTNICZYCH. Na zaproszenie przedstawicieli trzech polskich wytwórni płatowców, tj. „Samolot” w Poznaniu, „Podlaskiej wytwórni samolotów” w Białej Podlaskiej i „Plage i Laskiewicz” w Lublinie, odbył się w Warszawie zebrań w sprawie powołania do życia nowej instytucji pn. „Zrzeszenie polskich przemysłów ców lotniczych”. Zebrań, stwierdzający, iż powołanie do życia nowej organizacji przyniesie wielki pożytek dla dalszego rozwoju rodzimego przemysłu lotniczego, wybrali komitę dla opracowania statutu zrzeszenia, wyznaczając termin następnego posiedzenia na dzień 15 marca.

SKONFISKOWANE BANKNOTY. Zazła pomyłka w odnośnej notatce z dnia 27 bm. Banknotów wszystkich w roku 1926 skonfiskowano jako fałszywych 84563, a w tem tylko 84 banknoty 100-złotowe.

Z g. ldy warszawskiej.

Cedula giełdy warszawskiej z d. 28.2.27

AKCJE.

Bank Dyskontowy 13.10—13.20, Bank Handlowy 5.10—5.30—5.55, Bank Polski 107.00—110.50—108.50, Bank Przem. Lwów 0.22, Bank Zachodni 3.10—3.30—3.17, Bank Zjedn. Ziemi Pol. 2.15—2.30, Bank Spółek Zarobk. 14.25—14.00, Głodzik 0.40, Kijewski 0.32—0.31, Puls 7.40—7.50, Włost 0.14—0.13, Zgierz 1.90 Pol. Tow. Elektr. 0.26—0.24, Elektryczność 88.00, El. Dąbrowa 71.00, Brown Boveri 2.60, Sia i Swiatlo 100.00—98.00, Czersk 0.68, Czestociele 2.30, Gosławice 36.00, Michalow 0.52—0.53, Żyrardów 18.50—19.25—18.50, Jabikowsce 0.30, Haberbusz 95.00, Żegluga 0.30, Cukier 4.45—4.55—4.50, Rirlej 63.00—65.00—62.00, Łazy 0.32—0.33—0.31, Wysoka 6.00, Węgiel 90.50—90.00—91.00, Polska Nafta 0.40, Nob 1 3.50—3.85—3.60, Cegielski 38.00—38.25—37.00, Filtzer 4.95—4.65, Lilpop 23.25—22.50—23.00, Modrzejów 7.10—7.05—7.55, Norblin 122.00—121.00, Ostwien 0.45, Ostrowiecki 18.00—17.80—18.00, Parowoz 1.00—0.97, Rohm 1.62—1.67—1.64, Starachowice 2.78—2.90—2.82, Ursus 2.40—2.55—2.50, Zieloniewski 17.75, Zawiercie 38.50—40.00—39.00, Borkowski 2.25—2.40—2.32, Syndykat 2.40, Sprytus 3.45—3.40—3.45, Lombard 5.00.

WALUTY I DEWIZY.

Dolar 8.92, Nowy Jork 8.95, Londyn 43.51, Paryż 35.12, Wiedeń 126.30, Praga 26.57, Włochy 39.30, Belgja 124.76, Szwajcarya 172.52 i pół, Holandia 358.95. Tendencja dla akcyj mochna dla walut niejednoznaczna.

Z całej Polski.

WRĘCZENIE SZTANDARU STRZELCOM KANIOWSKIM.

W ub. niedzielę odbyło się w Zgierzu uroczyste wręczenie sztandaru 31 pułku strzelców kaniowskich. W uroczystości wzięli udział w charakterze przedstawicieli p. Prezydenta Rzeczypospolitej szef kancelarii wojkowej płk. Stachurski, gen. Żeligowski, Wóblewski, oraz dowódca korpusu 4 gen. Leduchowski.

O godzinie 10 przed południem uroczystość otworzył ks. biskup Tymieniecki. Później sw. i po poświęceniu sztandaru, młodni ludności powiatu, która sztandar ufundowała przemawiał starosta, poczem wręczył sztandar gen. Żeligowskiemu, wznosząc okrzyk na cześć Prezydenta Rzeczypospolitej Okrzyk podjęty został z entuzjazmem przez kilkusetletni tłum ludności. Dowódca pułku płk. Vogel obdarzając sztandar złożył słowa i życzenia. Uroczystość zakończona została defiladą, w której wzięły udział organizacje przysposobienia wojskowego, wojsko, stowarzyszenia sportowe i t. d.

Po uroczystości odbyło się w szkole miejskiej śniadanie. Wieczorem odbył się w salach „Grand hotelu” w Łodzi bal wydan przez 31 pułk strzelców kaniowskich.

REHABILITACJA DYREKTORÓW BANKU

Człowiek się od dłuższego czasu i budząc duże wśród bankowców zainteresowanie sprawą karna kilku dyrektorów i naczelników poszczególnych działów oraz prokurentów Banku dla handlu i przemysłu: Tadeusza Urbanieckiego, Wiktora Bereszkę, Zygmunta Pawłowskiego, Leona Gutmana, Konstantego Czarnieckiego i innych, oskarżonych o wydawanie czeków, zwanych z protestem z powodu braku pokrycia — znalazła ścieżkę swoje zakończenie ostatnie w wyroku odwoławczym sądu okręgowego w Warszawie. Po dwukrotnem odroczeniu rozprawy i zbadaniu zakwestjonowanych czeków, sąd odwoławczy wyrok niewinności oskarżonych pozostawił w swej mocy.

WSZECHPOLSKI TURNIEJ SZACHOWY.

W końcu marca lub z początkiem kwietnia odbędzie się w Łodzi drugi wszechpolski turniej szachowy, urządzony z inicjatywy łódzkiego towarzystwa zwolenników gry szachowej. W turnieju, przez reprezentantów świata szachowego nadsz polskich, uczestniczyć będzie mistrz Polski, Przpiórka, a udział zapowiedzieli również znani szachiści Tartakower i Rubinstein. Protokół nad mistrzostwami szachowymi objął premier Piłsudski, który wyznaczył dla zwycięzców 2000 zł. nagrodę.

RABIN SZAPIRO NA ŁAWIE OSKARŻONYCH.

W poniedziałek rozpoczął się w Przemyslu nowy sensacyjny proces przeciwko rabinowi Szapiro, oskarżonemu o dwużenstwo. Proces ten był niesłychanie zainteresowany, gdyż żydzi wytyczyli wszystkie siły, aby zrehabilitować i obronić rabina. Jako rzecz charakterystyczną należy podać, że niektórzy dzienniki żydowskie przysyłały na rozprawę po 3 sprawozdańców i zapowiadają scenograficzne sprawozdania z procesu. Waz korespondent byłby informował dokładnie o przebiegu procesu.

BESTJALSKI MORD I RAPUNEK W POCIĄGU.

W nocy z soboty na niedzielę dokonano zuchwałego napadu rabunkowego i morderstwa w pociągu, jadącym z Białegostoku do Warszawy. W wagonie II klasy pociągu osobowego nr. 816 jechał do Warszawy urzędnik dyloki lasów państwowych w Białowieży, Stanisław Gadamski. Gadamski wózi ze sobą walizkę, zawierającą większą sumę, którą miał wpłacić do Banku Polskiego. Na stacji Hajnówka wszedł do wagonu jakiś nieznany pasażer. Gdy pociąg był w pełnym biegu, tajemniczy pasażer rzucił się na urzędnika i jakimś tajemnym narzędziem zadławił kilka uderzeń w głowę. Gadamski padł na zem. Po dokonaniu morderstwa zabójca oparł okno wagonu i wyrzucił zaległe zamordowanego. Złotki ze zabójstw pamiętają stacje! Dużo a Stanisław Gadamski, o długości 800 metr. od stacji. Następnie bandyta przystąpił do Stalowej, wykorzystał z pociągu i pod osłoną nocy zbiegł w niewiadomym kierunku. Za zbiegłym bandytą zaczęto pościg.

TEATR CŁUMNIECKI DO POLSKI.

Z kół kompromisnych dowiadujemy się, że dyrektor teatru w Clumnie na Morawach urządził w najbliższym czasie ze swym całym zespołem teatralnym poważną podróż tylko operowym tournée po Polsce. Do których miast teatr czeski zechce, narazić

Niezwyczajny dramat na wieży Eiffla.

PRZEZ CZTERY GODZINY MIĘDZY NIEBEM, A ZIEMIĄ.

Słynna wieża Eiffla w Paryżu była przed kilku dniami miejscem smutnej tragedji. Dwaj policjanci, obchodzący ogrody na Polu Marsowem usłyszeli około godz. 2 po północy rozpaczliwe krzyki. Zawezwali więc gwizdkiem dwu swych kolegów i rozpoczęli

we czwórce gorliwe poszukiwania. Przypuszczenie, że ktoś został napadnięty nie sprawdziło się i starania posterunkowych nie odnosiły rezultatu. Po pewnym czasie któryś z nich jednak spojrzał na olbrzymią, ciemną sylwetkę wieży Eiffla i dostrzegł na drugim jej piętrze... ogień papierosa. Na wystającym naczelnym nad otchłanią człowiek...

Policjanci wbiegli po schodach wewnętrznych wieży i nie mogąc go dosięgnąć jeśli namawiać do powrotu na platformę. Nie

chcieli ich słuchać:

— Poróżniłem się z żoną. Skończę ze sobą. Poszukajcie jej, nazywa się Herphelin i mieszka na ulicy Montessuy. Rzucił się jej pod nogi.

Zawiadomiona o wszystkim pani Herphelin przybiegła w śmiertelnej trwodze do stóp wieży. Mijały

chwile strasznej niepewności.

Wreszcie komisarz polecił usunąć się ciekawym i służbie bezpieczeństwa w nadziei, że desperat nie widząc nikogo poniecha swego zamiaru. Niestety. Gdy zegar jał wydzwaniać godzinę szóstą,

człowiek rzucił się w przepaść

i runąłszy na platformę pierwszego piętra zabił się na miejscu. Znalaziono przy nim papiery na nazwisko 24-letniego Gastona Herphelina i list do żony, w którym oświadcza, że postanowił się zabić, nie mogąc z nią żyć w zgodzie.

Nieboszczyk, który pił na własnej stypie.

NIEZWYKŁE ZDARZENIE WE WSI WĘGERSKIEJ.

Tragiczna historia rozegrała się w miejscowości węgierskiej Ká-Körös. Geza Faludy, właściciel kilkumorgowej winnicy wybrał się pewnego dnia do swojej posiadłości dla stwierdzenia, czy krzwy winogrodu są dostatecznie zabezpieczone przed mrozem. Gdy mimo wpływu dłuższego czasu nie wrócił, zaniepokojona rodzina udała się na poszukiwania i znalazła Faludy'ego leżącego w polu. Oczywiście było, że Faludy zmarł w polu.

Trupa zaniesiono do domu i ułożono na katafalku. Następnie starzym węgierskim zwyczajem rodzina i przyjaciele nieboszczyka zasiadli do stypy, która wedle tradycji miała trwać aż do pogrzebu. Przy winie rozpamiętywano życie tragicznie i przedwcześnie zmarłego Faludy'ego i sławiono jego cnoty. Rozrzewnienie ogarnęło wszystkich tak dalece, że jeden z obecnych wniósł toast na cześć nieboszczyka, życząc mu — setnych lat. Los chciał, że wyrażone w toastie życzenie speł

niło się natychmiast. Mianowicie nieboszczyk raptownie podniósł się z katafalku, usiadł, pociągnął wzrokiem po zgromadzonych i z najnaturalniejszą w świecie miną zaczął od obecnych, aby mu także dali napić się wina.

To u umarłych dosyć niezwykłe zjawisko podzielało piorunując. Rodzina i goście bowiem, zamiast spełnić życzenie kohebałego krewnego i przyjaciela, ogarnięci panicznym strachem sromotnie uciekli, pozostawiając „trupą” w chacie. Po pewnym czasie jednak zebrałi resztki odwagi i wrócili do chaty. I oto ujrzeli nieboszczyka siedzącego spokojnie przy stole i raczącego się resztkami stypy. Okazało się, że Faludy zasnął w polu na mrozie, wskutek czego steżał. Gdy zaś wniesiono go do ciepłej chaty odtajniał, co wprawdzie bardzo niesamowicie wyglądało, ale niedoszłemu nieboszczykowi przebieg na zdrowie wyszło.

WIELKI BAL FILMOWY

Pierwszy raz w Katowicach, urządza

D Z I S I A J

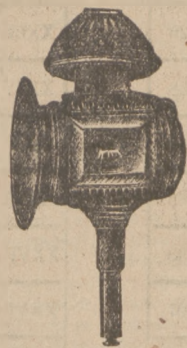
we wtorek, dnia 1-go marca, na zakończenie karnawału

KAWIARNIA „ATLANTIC“

w Katowicach, ulica Mickiewicza 8, Tel. 13-38.

Cały bal będzie sfilmowany — Najlepiej wykonany Charlesten i Tango, będą sfilmowane specjalnie. — Film ten wkrótce potem będzie wyświetlany we wszystkich kinach na Śląsku

Początek balu o godzinie 8-ej wiecz. — Koniec o 5 ej rano. — Wstęp 5 zł.

Konse rwacja dachów — 1219-6 — Ceny konkurencyjne.

ADAM HESSE

Sosnowiec, ul. Orła 11

Telefon 4-53.

—o—

Przedsiębiorstwo blacharsko-dekarskie

przyjmuje wszelkie roboty w zakresie blacharstwa i dekarskiego wchodzące z materiałów własnych i powierzonych. Posiada na składzie w dużym wyborze wanny, nasiadówki i wianienki dziecięce oraz latarnie powozowe.

Specjalność: krycie dachów blachą, dachówką i tekturą smolewcową.

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Szanowną Publiczność Zagłębia, iż z dniem 1 marca r. b. otworzyliśmy

Salon Fryzjerski

dla Pań i Panów

w Sosnowcu przy ul. Kościelnej Nr. 4.

Ceny niskie! 1242 Ceny niskie!

Za wykwintne i solidne wykonanie ręczą

Anna, Wacław i Kazimierz.

POTRZEBUJEMY:

kilku KOWALI, obe znanych z pracą przy młotach i prasach, oraz TOKARZY dobrze obeznanych z rysunkami.

Zgłoszenia pisemne z podaniem dotychczasowej pracy do firmy

H. Cegielski w Poznaniu

Oddział III

1226-3

W. GRAJCAR, Sosnowiec

Modrzejowska 15

Telefon nr 6-56

Zawiadania, iż już nadeszły wiosenne okrycia damskie i kostjumy, oraz poleca w wielkim wyborze towary manufakturalne.

Firanki, kapy, gobeliny, aksamity.

Jedwabie, wełny, plusze i płótna.

Specjalny wybór materiałów męskich: kamgarny ubraniowe, smokingowe, spodniowe.

Ubrania oficerskie i na palta.

1186-3

Sprzedaż za gotówkę i NAKRATY na bardzo dogodnych warunkach.

Za 7 groszy dziennie

można przeczytać wszystkie nowości. Książki czyste, nowe 2500 tomów. 1246

Największa czytelnia nowości „WYGODA” 1246

Reklama jest dzwignią handlu.

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż.

Kupimy 100 sztuk sadzonek drzewek owocowych. Wiadomość w Administracji „Kurjera Zachodniego” w Sosnowcu 1189-3

Motocykl „Indian” 2 u cylindrowy na chłodzie do sprzedania. Niemiec, dom kociński, pociąg kaziński.

Praktyczna silnie zbudowana patentowana magiel domowa również drabinki mieszkalne, sklepowe tylko w Centralnym składzie mebli B. Błotniewski, Sosnowiec 3 Maja 7.

Harmonie, gitary, mandoliny 25 zł. skrzypce 18 zł. Sosnowiec, Kościelna, Kopec. 1232-2

Do sprzedania otomany, kozetki, materace, tano. Sosnowiec, Kościelna 10, parter. 1210

Piwiarnia z mieszkaniem poszukuję w Zagłębiu lub na prowincji. Zgłoszenia: filia Kurjera Zachodniego, Dąbrowa, pod „Piwiarnią”. 1241

Posady i prace.

Związek poszukuje woźnego, kónatego, bezdzietnego. Zającie od czwartego po południu. Mieszkanie przy Związku. Oferty, warunki podawać lit. Zw. H. Kurjer Zachodni, Sosnowiec. 1207-2

Rachmistrz-korespondent, z długolną praktyką, wiodący kilkoma językami — specjalność niemiecki — Polak, oficer rez., wdowiec dzietny, ulekanier z bożewickiej niewoli poszukuje odpowiedniej posady. Łaska we złozenia pod „Kuriera” do administracji Kurjera Zachodniego w Sosnowcu 1205-3

Nika potrzebna do trojga dzieci. Sosnowiec, ul. Ludwika, Stacja Katolicka. 1234-3

Potrzebna służąca do wszystkiego dobrze gotująca. Grodziec, Cementownia inż. Juriewicz 1244 2

Lokale.

Do wynajęcia pokoi umeblowanych od 1-go marca. Wiadomość Sosnowiec „Kurjer Zachodni” 1245

Nauka i wychowanie.

Stenografii wyucza darmo listownie Redakcja Stenografa Polskiego Warszawa, Szczegół 12. 772

Różne.

Portrety z fotografii w drewnianych lub złotych ramach dla wszystkich na raty po 10 groszy dziennie, 3 zł. miesięcznie. Wykonuje zakład partetowy Lazara, Sosnowiec, Piłsudskiego 14. 1013

Grawer Jan Bem Sosnowiec, Kościelna „Hale Rozwoju” 1227

RAMY, OPRAWA obrazów, książek, estetycznie, solidnie, tano w „Wygórze”. Zakopiański sztaluki. 1247-3

SZKOŁA SZOFERÓW, Sosnowiec. Swobodna podaje do wiadomości, że kurs wosenny rozpoczyna się od 1 marca 27 r. Zapłaty trwać będą do 10 marca b.r. Z poważaniem Dyrekcja 1243

Na imieniny ładne obrázky oprowione tylko w Księgarni „Polonia” — Sosnowiec, Hale Rozwoju.

Zgubione dokumenty.

Janacy Kosela zgubił książkę Kasy chorych. 1229

Stanisław Klasa uniważnia zgubioną książkę Kasy Chorych w Sosnowcu. 1231

CH Amouli torum Nr. 36 książkę Kasy Chorych, wydaną w Związku Nr. 116-83 1249 3

Marek Słania zgubił książkę Kasy Chorych 1238

POWIATOWA KASA CHORYCH W SOSNOWCU

(dla powiatu Będzińskiego).

W. O. SEKRETARJAT

L. Dz. 6452/2

Sosnowiec, dnia 22 lutego 1927 r.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się do publicznej wiadomości, że na podstawie zmiany Statutu, zatwierdzonej rozporządzeniem Okręgowego Urzędu Ubezpieczeń w Warszawie z dnia 21-go lutego 1927 roku za Nr. 2016/27, wydany na podstawie art. 100 i 105 ustawy z dnia 19-go maja 1920 r. o obowiązkowym ubezpieczeniu na wypadek choroby (Dz. Ust. R. P. Nr. 44 poz. 272) zostały ustalone z ważnością od 1 lutego 1927 r. i w granicach dotychczasowych 28 grup zarobkowych składki za ubezpieczenia i zasiłki, wypłacane chorym, w sposób niżej podany:

TABELA GRUP ZAROBKOWYCH:

Grupa	Dla zarabiających w złotych			Składka ustawowa wynosi dziennie w zł.	Składka tygod. w zł.		30 proc. zaległości dziennie w złotych
	dziennie	tygodniowo	miesięcznie		%	%	
I	do 1 —	do 6 —	do 55 —	0.75	0.14	0.21	0.45
II	ponad 1 do 1.10	ponad 6 do 6.60	ponad 55 do 27.50	1.05	0.19	0.29	0.63
III	ponad 1.10 do 1.20	ponad 6.60 do 7.20	ponad 27.50 do 30 —	1.15	0.21	0.31	0.69
IV	ponad 1.20 do 1.35	ponad 7.20 do 8.10	ponad 30 do 33.75	1.25	0.23	0.34	0.75
V	ponad 1.35 do 1.50	ponad 8.10 do 9 —	ponad 33.75 do 37.50	1.40	0.25	0.39	0.84
VI	ponad 1.50 do 1.65	ponad 9 do 9.90	ponad 37.50 do 41.25	1.55	0.28	0.43	0.93
VII	ponad 1.65 do 1.80	ponad 9.90 do 10.80	ponad 41.25 do 45 —	1.70	0.31	0.46	1.02
VIII	ponad 1.80 do 2 —	ponad 10.80 do 12 —	ponad 45 do 50 —	1.90	0.35	0.51	1.14
IX	ponad 2 do 2.20	ponad 12 do 13.20	ponad 50 do 55 —	2.10	0.38	0.58	1.26
X	ponad 2.20 do 2.40	ponad 13.20 do 14.40	ponad 55 do 60 —	2.30	0.42	0.63	1.38
XI	ponad 2.40 do 2.60	ponad 14.40 do 15.60	ponad 60 do 65 —	2.50	0.46	0.68	1.50
XII	ponad 2.60 do 2.90	ponad 15.60 do 17.40	ponad 65 do 72.50	2.75	0.50	0.75	1.65
XIII	ponad 2.90 do 3.20	ponad 17.40 do 19.20	ponad 72.50 do 80 —	3.05	0.55	0.83	1.83
XIV	ponad 3.20 do 3.50	ponad 19.20 do 21 —	ponad 80 do 87.50	3.35	0.61	0.91	2.01

Grupa	Dla zarabiających w złotych			Składka ustawowa wynosi dziennie w zł.	Składka tygod. w zł.		30 proc. zaległości dziennie w złotych
	dziennie	tygodniowo	miesięcznie		%	%	
XV	ponad 3.50 do 3.80	ponad 21 do 22.80	ponad 87.50 do 95 —	3.65	0.66	1 —	2.19
XVI	ponad 3.80 do 4.20	ponad 22.80 do 25.20	ponad 95 do 105 —	4 —	0.73	1.09	2.40
XVII	ponad 4.20 do 4.60	ponad 25.20 do 27.60	ponad 105 do 115 —	4.40	0.89	1.20	2.64
XVIII	ponad 4.60 do 5.10	ponad 27.60 do 30.60	ponad 115 do 127.50	4.85	0.88	1.33	2.91
XIX	ponad 5.10 do 5.60	ponad 30.60 do 33.60	ponad 127.50 do 140 —	5.35	0.97	1.46	3.21
XX	ponad 5.60 do 6.10	ponad 33.60 do 36.60	ponad 140 do 152.50	5.85	1.06	1.60	3.51
XXI	ponad 6.10 do 6.70	ponad 36.60 do 40.20	ponad 152.50 do 167.50	6.40	1.16	1.75	3.84
XXII	ponad 6.70 do 7.40	ponad 40.20 do 44.40	ponad 167.50 do 185 —	7.05	1.28	1.93	4.23
XXIII	ponad 7.40 do 8.10	ponad 44.40 do 48.60	ponad 185 do 202.50	7.75	1.41	2.12	4.65
XXIV	ponad 8.10 do 8.90	ponad 48.60 do 53.40	ponad 202.50 do 222.50	8.50	1.55	2.32	5.10
XXV	ponad 8.90 do 9.80	ponad 53.40 do 58.80	ponad 222.50 do 245 —	9.35	1.70	2.55	5.61
XXVI	ponad 9.80 do 11 —	ponad 58.80 do 66 —	ponad 245 do 275 —	10.40	1.89	2.84	6.24
XXVII	ponad 11 do 12.50	ponad 66 do 75 —	ponad 275 do 312.50	11.75	2.14	3.21	7.05
XXVIII	ponad 12.50 i wyżej	ponad 75 i wyżej	ponad 312.50 i wyżej	12.50	2.28	3.41	7.50

Zarazem podaje się do wiadomości, że w myśl § 28 Statutu Kasy członek Kasy otrzymuje zasiłek według tej grupy, wg. której opłacał składki w ostatnim miesiącu przed zachorowaniem.

KOMISARZ POWIATOWEJ KASY CHORYCH W SOSNOWCU

(—) W. Z. WACŁAW WRZESZCZ.

1230

KINO-TEATR
„UDZIAŁOWY”

Od czwartku 24 lutego do wtorku 1 marca 1927 roku włączenie najpotężniejsze arcydzieło genialnego twórcy „Dziesięciorga przykaźa” mistrza Cecila B. de Mille’a p. t.

BURŁAK Z NAD WOŁGI

podług rozgłośnej powieści K. Hercowitza, „The Volga Boatman”
wkrótce B E N — H U R.

Największy triumf kinematografii! — W filmie tym zastosowano zdobycze techniki oraz uwydatnione najnowsze metody skupionej, pozabawionej szarży, gry! — Wspaniały uroczysty pean na cześć wielkiej, duchownej miłości! Nicia przewodnia tego natchnionego dzieła jest miłość 3-ech różnych sobie urodzeniem i zapatrywaniem osób: Burlak, Keiczna, Białogwardzista. — W rolach głównych: Elinor Fair, Julia Faye, William Boyd i Michał Varkonyi. — Podczas wyświetlania obrazu będzie śpiewał chór, składający się z 20 osób, w niedzielę z 40 osób. — Pomimo olbrzymich kosztów ceny miejsc niepodwyższone. Kupony na bilety ulgowe w niedzielę nieważne.

Kino
SfinksOd poniedziałku 28
i dni następneWystąpi słynna artystka
GLORIA SWANSON
w największej swej kreacji p. t.**„Bunt miłości”**(Markietanka z Legii Cudzo-
ziemskiej)
dramat erotyczny w 10 aktach.
NAD PROG, KOMEDJA w 2 akt.Od soboty 5-go marca
„Złodziej z Bagdadu”**CENY PRENUMERATY:**Prenumerata miesięczna z odnośnieniem do domu
lub z przesyłką pocztową**3 ZŁ. 50 gr.**

Prenumerata zagraniczna miesięcznie 5 ZŁ.

Cena egzemplarza 20 groszy.

CENY OGŁOSZEŃ:

Przed tekstem (Pierwsza strona) za wiersz mm. 1-linowy układ 4-szpaltowy 50 gr.
W tekście :
Za tekstom :
Mokrelegi w tekście, za wiersz mm. 1-lin. układ 4-szpaltowy (do 50 wierszy) 15 gr.
(do 80) 25 gr.
(do 100) 30 gr.
(ponad 100 w.) 35 gr.

Drobne ogłoszenia do 20 wyrazów 10 gr. za wyraz, powyżej 20 wyrazów 15 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł. Matrymonialne 15 gr. za wyraz.
Ogłoszenia ozdobne i tłustym drukiem podwójnie.
Zagraniczne 100 proc. droższe.
W numerach niedzielnych i świątecznych ceny o 25 proc. droższe.
Za terminowy druk, oraz za przetrzymanie miejsca ogłoszeń, administracja nie odpowiada.

Każda nowa podwyżka obowiązuje już wszystkie przyjęte ogłoszenia do zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.

Sosnowiec: REDAKCJA: Piłsudskiego Nr. 4. Telef. Nr. 64.
ADMINISTRACJA: Dęblńska Nr. 1. Telef. Nr. 73.**Katowice:** REDAKCJA i ADMINISTRACJA ul. Gliwicka Nr. 3.
(Telefon Nr. 23-04.)

Filie i agencje własne: Będzin, Melchowskiego 7. — Dąbrowa, Sobieskiego 8, telef. 1-25. — Zawiercie, 3-go Maja 27. — Grodziec, Będzińska

Tadeusz Gnioka.

Druk „Kurjera Zachodniego” w Sosnowcu. Dęblńska 1.

Wydawcy: Sp. Akc. „KURJER ZACHODNI”.